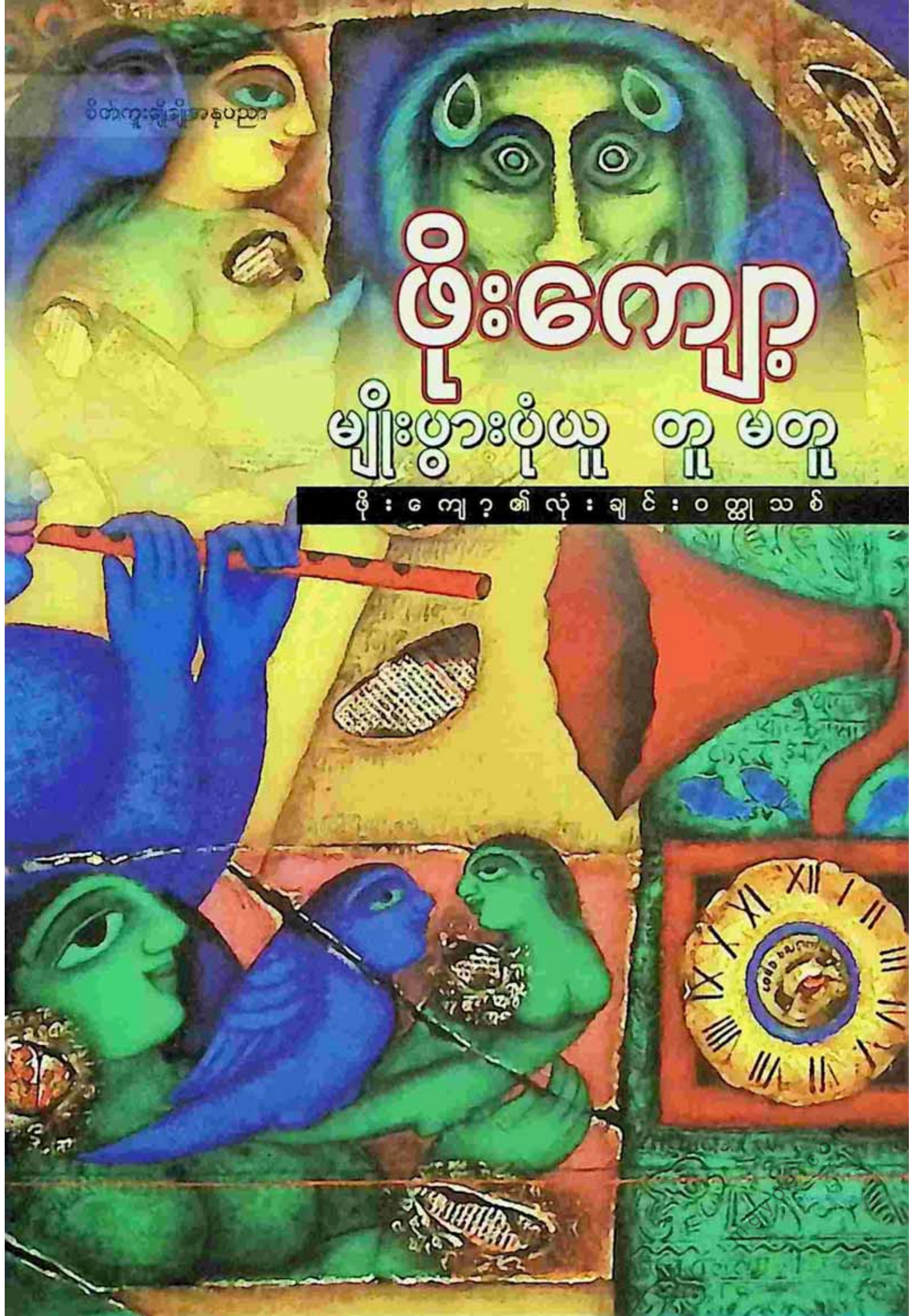

ဝိတ်ကူးချိချိကနပညာ

ဝိုးကျော့

မျိုးပွားပုံယူ တူ မတူ

ဝိုး : ကျော့ ? နီလုံး : ချင်း : ဝတ္ထု သစ်

ထွက်ပြေးသော ထိုတိရစ္ဆာန်နောက်ကို ကြားသမျှ ကင်းလှည့် အဖွဲ့များကပါ ပြေးလိုက်လာကြရာ ထိုတိရစ္ဆာန်မှာ တောတန်းတောင်ခြေ ဘက်သို့ထွက်ပြေး၏။ ကင်းလှည့်အဖွဲ့သားများက တိရစ္ဆာန်ကို မမီလိုက် ကြပေ။ ထိုတိရစ္ဆာန်မှာ အလွန်လျင်မြန်သဖြင့် မည်သည့်တောတိရစ္ဆာန် ကောင် ဟုပင် မသိလိုက်ကြ။

လူတွေအများကြီး ဝိုင်းလိုက်ကြသော်လည်း ထိုတိရစ္ဆာန်ကို ဘယ် လိုမှ လိုက်မမီလိုက်ကြရာ နောက်တော့ ကင်းလှည့်အဖွဲ့တွေမှာ လူတွေ ရှူးတိုက်လျှင် ပြေးကိုက်ရဲသော ခွေးတွေကိုပင် ကင်းလှည့် ကင်းစောင့် ကြည့်ရသောလူတွေနှင့် အတူခေါ်လာကြရသည်။ လူတွေလိုက်မမီသော ထိုတောတိရစ္ဆာန်ကို ခွေးတွေနှင့် လိုက်ကြရန် ရွာခွေးတွေကို အင်အား ဖြည့်ကြရသည်။

မကြာပါချေ။ တောစနား၌ လွှတ်ကျောင်းထားသော ဆိတ်တစ် ကောင်ကို တောတိရစ္ဆာန်က ဝင်ဆွဲပြန်ရာ ဤတစ်ခါတော့ ခွေးတွေဝိုင်း ကိုက်၊ လူတွေလိုက်ရိုက်ကြသဖြင့် ထိုတော တိရစ္ဆာန်အား အသေရလိုက် ကြသည်။ သို့သော် ထိုတိရစ္ဆာန်ကို ဝိုင်းကြည့်ကာ လူတွေမှာ အံ့ဩမဆုံး ဖြစ်ကြရသည်။ သူတို့ရမိလိုက်ကြသော ထိုတိရစ္ဆာန်မှာ အမြီးကစ၍ ကိုယ်လုံးက မျောက်ကိုယ်လုံး၊ မျောက်မွေးတွေနှင့်။ ခေါင်းမှာမူ ခွေးခေါင်း ဖြစ်နေသည်။

ဇိုးကျော့
မျိုးပွားပုံဇူ တူ မတူ

FIC0104
1,700.00 KS

mgyoe.com

မျိုးဖွားပုံယူ တူ မတူ၊ ဖိုးကျော့

စာမျက်နှာ ၁၄၃ မျက်နှာ၊ ၁၆ စင်တီ x ၁၈.၅ စင်တီ

ထုတ်ဝေသူ - ဦးစန်းဦး၊ စိတ်ကူးချိုချိုစာပေ(၀၀၅၃၈)၊ ကျ၊ ၁၆၄လမ်း၊ တာမွေ၊ ရန်ကင်း။

ပုံနှိပ်သူ - ဒေါ်ဝင်းမာ၊ စိတ်ကူးချိုချိုပုံနှိပ်တိုက်(၀၀၄၁၂)၊ ၁၁၇၉၊ မစိုးရိမ်လမ်း၊ ရန်ကင်း။

၂၀၁၈၊ ဖေဖော်ဝါရီလ၊ ပထမအကြိမ်၊ အုပ်ရေ ၅၀၀၊

ရောင်းစျေး ၁ ၇ ၀ ၀ ကျပ်

email: skccph@gmail.com ; P.O.Box: 705

www.facebook.com/SKCCmyanmarbook

www.skccmyanmarbook.com

mgyoe.com

စိတ်ကူးချိုချိုစာအုပ်

မျိုးပွားပုံယူ
တူ မတူ
ဖိုးကျော့

မေမေအကြံမိ ၂၀၁၈

mgyc.com

mgyc.com

ဟိုဘက်ကမ်းကို မရောက်ဖြစ်သည်မှာ ၆ နှစ်ခန့်ရှိပြီ။ ဟိုဘက်
ကမ်းဆိုသည်မှာ ယခု ဘင်္ဂလားဒေ့(ရှ်)နိုင်ငံပိုင် ဖလောင်းချိတ်၊ ပန်းဝါ
(ရာမူး)၊ စစ်တကောင်းတောင်တန်းဒေသ (ဟိလီတရိုက်)၊ ရွာတော် (ဘင်
ဒရာဘင်)၊ အဝကျွန်း (ဟိဂလီမြစ်ဝ) စသည်တို့ကို ဆိုလိုပါသည်။

စာရေးသူတို့ငယ်စဉ်ကမူ ဗီဇာတွေဘာတွေ ဘာမှမလို။ မောင်တော
က နတ်မြစ်(မေယု)ကိုဖြတ်ပြီး မြစ်နားရွာဘက် ကူးသွားလိုက်ရုံသာ။
ထိုမှ သွားလိုရာကို ခရီးဆက်တော့။ ထိုစဉ်က ပါကစ္စတန်၊ ဘင်္ဂလားဒေ့(ရှ်)
နိုင်ငံဟူ၍လည်း မရှိသေးဘဲ အိန္ဒိယတစ်ပြည်တည်းသာ။ ယခုနှစ်နိုင်ငံ
ဥပဒေအရ ကန်သာချောင်းနားက စိန်မြောင်ဘုရားပွဲကာလတွင် ၇ ရက်
ဘုရားဖူး လည်ပတ်ခွင့်ရသည်။ သို့သော် ထို ၇ ရက်နှင့် အဘိုးအဘွား၊
ဦးကြီး၊ ဦးလေး၊ ကြီးကြီး၊ ငယ်ငယ်တို့ရှိသော ‘ရာဇဌာနီ’ စစ်တကောင်း
တောင်တန်းဒေသကို မရောက်နိုင်။ ထို့ကြောင့် သီးသန့်နယ်ခြားဖြတ်
သန်းသွားလာခွင့်ဗီဇာလုပ်ရသည်။

လွန်ခဲ့သော ၄ နှစ်ခန့်က ရွာတော်မှ ဦးပဋ္ဌင်းဦးပဏ္ဍိ ကြွလာ၍

အဘိုး၊ အဘွားနှင့် အဖီးကြီးတို့အကြောင်းရေးထားသော ‘ရာဇဌာနီ’ စာအုပ် ၃ အုပ် ပို့ပေးလိုက်သည်။ ထိုစာအုပ်ကိုဖတ်ရသော အဘိုးဦးမြတ် ချမ်းအောင်က ခဏခဏမှာသည်။

“ငါ့မြေး၊ ငါ့မြစ် မသိသေးတဲ့အကြောင်းအရာတွေ ဘိုးဘိုးဆီမှာ အများကြီးရှိတယ်။ မှတ်တမ်းမှတ်ရာစာအုပ်တွေကို ငါ့မြေး စာရေးဆရာ ကိုပေးမယ်။ အဘိုးမသေမီ လာဖြစ်အောင်လာပါ။ အဘိုးက အသက် ၉၀ ကျော်ပြီ။ ငါ့မြေးတို့ ခညဝတီကို မရောက်နိုင်တော့ဘူး။”

စသည်ဖြင့် အဘိုးက လွမ်းလောက်အောင်မှာနေသဖြင့် ဤနှစ် တော့ သွားဖြစ်အောင်သွားခဲ့ရသည်။

ရောက်ရောက်ချင်း အဘိုးက မိမိရေးသော ‘ရာဇဌာနီ’ စာအုပ် အကြောင်းပြောသည်။ သူ့အဖေ မိမိ၏အဖီးကြီး ဦးမြတ်သာထွန်းကို ဗျူရိုကရက်ကြီး၊ ယူဒိုဗီယံတိုက်ကြီးဟု ရေးထားသည်ကို အပြစ်မဆိုသော် လည်း သိပ်သဘောကျပုံတော့မရ။

“အမျိုးတွေအကြောင်း ငါ့မြေးရေးတာ ကောင်းပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ပါပုအကြောင်းရေးမယ်ဆို အများကြီးရှိသေးတယ်။ ပါပု လူမှုရေး၊ နိုင်ငံ ရေးတွေမှာ ပါဝင်ပတ်သက်ခဲ့တာ ငါ့မြေးတို့ မမိလိုက်တာတွေရှိသေး တယ်။ အဲဒါ ငါ့မြေးနောက်ရေးဖို့ ပါပုမှတ်တမ်းတွေနဲ့ ဘိုးဘိုးမှတ်တမ်း တွေပါပေးလိုက်မယ်”

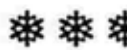
ဟု ပြောပြီး မှတ်တမ်းစာအုပ် ၆ အုပ် ထုတ်ပေးသည်။ ထိုစာအုပ် ၆ အုပ်တွင် မြန်မာစာနှင့်ရေးထားတာနှစ်အုပ်၊ ဘင်္ဂါလီစာနှင့်နှစ်အုပ်၊ အင်္ဂလိပ်ဘာသာနှင့်ရေးထားသည်က နှစ်အုပ် ပေါင်း(၆)အုပ် ဖြစ်သည်။

ဘင်္ဂါလီစာနှင့်ရေးထားသော စာအုပ်နှစ်အုပ်မှာ မိမိ မဖတ်တတ် သဖြင့် ရေးထားသော အကြောင်းအရာကိုသာမေးရသည်။ ထိုအခါ ယခု ကမ္ဘာ၌ခေတ်စားနေသော ပုံတူမျိုးပွားအကြောင်းကို ရေးထားသည်ဆိုသ

ဖြင့် မိမိစိတ်ဝင်စားသွားသည်။ ထို့ကြောင့် အသေးစိတ်အကြောင်းအရာများကို ပြောပြခိုင်း၍ ရေးမှတ်ရသည်။

အဓိကအကြောင်းမှာ လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း ၆၀ ကျော် ဘိုးဘိုးကြီး ၁၄ နှစ်၊ ၁၅ နှစ်သားအရွယ် အိန္ဒိယနိုင်ငံ၊ ဆင်းမလားမြို့၌ ကျောင်းနေခဲ့စဉ်က အင်္ဂလန်ပြန် အိန္ဒိယသားဆရာဝန်နှစ်ယောက်နှင့် သိပ္ပံပညာရှင် လူငယ်တစ်ယောက်တို့ ပုံတူမျိုးပွားခဲ့ကြသည့်အကြောင်းကို မှတ်တမ်းရေးထားခြင်းဖြစ်သည်။

ဘိုးဘိုး၏ မှတ်တမ်းတွင် ဆင်းမလားမြို့၌ သူ့ကျောင်းနေသည်က စသည်။

“မြတ်ချမ်း၊ ဘာငေးနေတာလဲကွ”

အခန်းထဲကို ဝင်လာသော ကျန်ဒရ (ကျန့်ရ) က သူ့ကို လှည့်မကြည့်သဖြင့် ‘ဘာငေးနေတာလဲ’ ဟု မေးလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

“ဘာမှ မငေးပါဘူးကွာ”

ကျန့်ရကို မြတ်ချမ်းအောင်က ပြီးစလွယ်ဖြေလိုက်၏။

ကျန့်ရနှင့်မြတ်ချမ်းအောင်တို့မှာ ဆင်းမလားမြို့၌ ကျောင်းအတူတက်နေကြသော ဘော်ဒါအတူနေ သူငယ်ချင်းနှစ်ယောက်ဖြစ်သည်။

အမှန်က မြတ်ချမ်းအောင်မှာ သူ့အဖေဆီကပို့လိုက်သောစာကို ဖတ်ပြီး ဧဝရက်တောင်တန်းကြီးဆီ ခေါင်းရင်းပြတင်းပေါက်မှလှမ်းကြည့်ပြီး ငေးနေခြင်းဖြစ်၏။

ယခင် အစဉ်အမြဲလိုလို နှင်းခမောက်ဆောင်းထားသော ဧဝရက်တောင်ကို လှမ်းမြင်ရလျှင် ရင်ထဲအေးမြသည်။ နံနက်နေထွက်စနှင့် ညနေနေဝင်လုဆဲဆဲအချိန်၌ နှင်းခဲနှင်းတောင်များပေါ် နေရောင်ခြည် ထိုး

ဟပ်နေသည်မှာ ရွှေတောင်ရွှေထွတ်များပမာ တလက်လက် တဖိတ်ဖိတ် နှင့် အလွန်သာယာရှုမောဖွယ်ရာကောင်းသည်။ ညအချိန်ဆိုလျှင်လည်း လရောင်တလက်လက်နှင့် ဧဝရက်တောင်မင်းကြီးသည် ပကတိတည်ငြိမ် အေးချမ်းလျက်။ ဧဝရက်တောင်မင်းသည် ဘယ်အချိန်ကြည့်ကြည့် လှပ သာယာသည်။ ရှုချင့်စဖွယ်ဖြစ်သည်။

ယခုမူ မြတ်ချမ်းအောင်သည် ဧဝရက်တောင်ဆီ လှမ်းငေးကြည့်နေ သော်လည်း တောင်မင်းကြီးကို သူ့အမြင်မှာ မပီဝိုးတဝါးသာ။ ဤသည် မှာ သူသည် သူ့အဖေဆီကစာကိုဖတ်ပြီး မိမိအရပ်ကို လှမ်းတကာ ငေးနေမိခြင်းဖြစ်သည်။

သူ့အဖေစာထဲမှာ -

သား၊ မြတ်ချမ်းအောင်

မင်း ဆင်းမလားမှာပဲ ဒီနွေနေဦး။ အရပ်ပြန်လာဖို့ ဒီနှစ်စိတ်မကူး နဲ့။ တိုင်းရေးပြည်ရေးက လုံးဝ မကောင်းဘူး။ မြန်မာတစ်ပြည်လုံးကို လည်း ဂျပန်သိမ်းသွားပြီ။ အင်္ဂလိပ်အုပ်ချုပ်ရေးလည်း ပျက်သွားပြီ။ ဧညဝတီက ရခိုင်တွေကို ဒင်နာဂျီပူသို့ တစ်သုတ်ပြီးတစ်သုတ် ပို့နေရပြီ။ နီလာပန်းတောင်ဘက်ကလူတွေတောင် အဝကျွန်းဘက် စစ်ပြေးလာသလို ကြားနေတယ်။ ဘူးသီးတောင်-မောင်တောဘက်က ရခိုင်တွေလည်း ဖလောင်းချိတ်က စစ်ပြေးစခန်းကို တစ်သုတ်ပြီးတစ်သုတ် ဝင်လာနေကြ တယ်။ အမျိုးအချို့ကို ပါပါ သွားတွေ့ပြီးပြီ။ သူတို့က ဒင်နာ(ဂျီ)ပူကို မလိုက်လိုလို့ အမျိုးတွေရှိနေကြတဲ့ ဖလောင်းချိတ်၊ ဒါမဟုတ် ရာဇဌာနီ ဟိတီတရိုက်၊ ပန်းဝါ(ရာမူး) ဘက်မှာ စစ်ဘေးစစ်ဒဏ်ကိုခိုလှုံဖို့ ရောက် လာနေကြတယ်။ ပါပါတို့အရပ်က ဂျပန်စစ်နဲ့ မေယု(နတ်မြတ်) မြစ်ပဲ ခြားတာ။ ဂျပန်စစ်က အချိန်မရွေးရောက်လာနိုင်တယ်။ ဂျပန်တွေက ဒေလီကိုချီတက်ကြစို့လို့ ကြွေးကြော်နေကြသတဲ့။ အင်ဖာနဲ့ ကိုဟီးမားကို

တောင် ဂျပန်ထိုးစစ် စ,နေပြီလို့ ကြားနေရတယ်။

ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ဆင်းမလားမှာပဲနေဦး။ အိန္ဒိယအစိုးရ၊ မြန်မာပြည် အစိုးရလည်း ဆင်းမလားမှာ ရုံးစိုက်ထားတာပဲ။ အိန္ဒိယအုပ်ချုပ်ရေးရှိနေ တော့ အနောက်ဘက်ကမ်းမှာနေတာ ကောင်းတယ်။ ကျောင်းပိတ်လို့ ဆင်းမလားမှာ မနေချင်လည်း ကာလကတ္တားမှာပဲဖြစ်ဖြစ်သွားနေလိုက်။ ပါပါတို့ ဟူဂျလီအုပ်ချုပ်ရေးဘက်ကလူတွေလည်း အာသံ၊ လီဒိုဘက် အလုပ်သမားတွေ အပူတပြင်း လိုက်ရှာပို့နေရတယ်။ အင်္ဂလိပ်တွေက တစ်နေ့လုပ်ခ တစ်မတ်ပဲရတဲ့ ကုလားကူလီတွေကို အခု တစ်နေ့ငါးကျပ် ပေးပြီး ကူလီစုခိုင်းနေတယ်။ ပါပါတို့အုပ်ချုပ်ရေးဘက်ကလူတွေလည်း နောက် အာသံဘက်ကိုများ လိုက်နေရဦးမလား မသိသေး။ ဆင်းမလား မနေချင်ရင် ဆွေမျိုးရှိတဲ့ တစ်နေရာရာသွားနေလိုက်။ ငွေလိုရင်မှာ၊ ဘဏ် (စာတိုက်) အဆက်အသွယ်ကတော့ ကယုချောင်းအထိ ရနေသေးတယ်။ ရောက်ရာအရပ်က စာပေး၊ စာတိုက်အဆက်အသွယ်ပျက်ရင် လိုငွေကို ဆွေမျိုးတွေဆီကခေတ္တယူသုံးထား။ ပါပါတို့အုပ်ချုပ်ရေးဘက်ကလူတွေ အာသံဘက်လိုက်ရရင် မင်းအမေနဲ့မိသားစုကို ဒိုဟာဇာရီကမင်းတို့ဘကြီး ဆီပို့လိုက်မယ်။ စာချင်းဆက်သွယ်ပြီး မင်းလိုက်ချင်လိုက်သွား။ တစ်ပတ် တစ်ခါ ရောက်ရာအရပ်ကစာပေး။ ပါပါဆီ တစ်နေရာတည်း မထည့်နဲ့။ စစ်တကောင်း၊ ဖလောင်းချိတ်၊ ကာလကတ္တား၊ ဒိုဟာဇာရီက အမျိုးတွေ ဆီ စာမပြတ်ပို့။ ပါပါပြောတာ မမေ့နဲ့။ အခုမိသားစုအားလုံး ကျန်းကျန်း မာမာပဲ။

ပါပါ - ဦးမြတ်သာထွန်း
ဟူဂျလီမြို့။
ပါကန့်၊ အိန္ဒိယ။

သူ့အဖေစာထဲပါသလို မြန်မာပြည်အစိုးရ ဆင်းမလားမြို့မှာ ရုံး

လာစိုက်နေသည်မှာ တစ်နှစ်ကျော်သွားပြီ။ မြန်မာအစိုးရအတွင်းဝန်ချုပ်ဆိုသော အိုင်၊ စီ၊ အက်(စ်) ဦးတင်ထွတ်ဆိုသည့် လူကြီးတစ်ယောက် သူတို့ဆော်ဒါဆောင် ရှေ့လမ်းကဖြတ်ပြီး မြင်းစီး၍ ရုံးသွားသည်ကိုတော့ သုံးလေးခါ မြင်ဖူးထားသည်။

ဆင်းမလားမြို့သည် ဘယ်ကိုကြည့်ကြည့် ပတ်လည်မှာ စိမ်းမြသော ထင်းရှူးမြိုင်ခြေနှင့် တောင်ခိုးမြူနှင်းတို့ အမြဲဝေ့ဆိုင်းနေသော တောင်စွယ်တောင်တန်းအထပ်ထပ်ကိုသာ မြင်နေရသည်။ စိတ်အားငယ်တတ်သူ တစ်ပြည်တစ်ရွာသားများအတွက် လွမ်းမောဖွယ်ရာလည်းကောင်းသည်။ မိုးရိပ်မြူတိမ် သူရိန်မင်ခိုး ကင်းရှင်းသောညများတွင်မူ ကောင်းကင်ဘုံထဲရောက်နေသလား ထင်ရသည်။ မိုးထက်ဝဠာမှ ကြယ်တာရာများကို အနိမ့်လေးလိုမြင်ရသည်။ တောင်စောင်း၊ တောင်နှာမောင်း၊ တောင်အောက်နားထိ ကြယ်တာရာတို့က တလက်လက်တောက်ပနေသည်။ လမိုက်ညဆို အနမတဂ္ဂသော ကြယ်စုကြယ်ပွင့်များသည် တစ်မြို့လုံးကို ဝိုင်းပတ်ထားသလိုပင်။

မြို့အနေအထားမှာ တောင်ကုန်း၊ ချိုင့်ဝှမ်း၊ အနိမ့်အမြင့်များနှင့် ညီညာပြန့်ပြူးခြင်း မရှိ။ ထို့ကြောင့်လည်း စက်ဘီး၊ လန်ချား၊ မြင်းတို့ကိုသာ အသုံးများကြသည်။ ဆင်းမလားမြို့က လန်ချားမှာ ဘုံဆော၊ ကာလကတ္တာ၊ ဒေလီ စသည့်မြို့များကလန်ချားလို တစ်ယောက်ဆွဲလန်ချားမဟုတ်။ လေးယောက်ဆွဲသောလန်ချား ဖြစ်၏။ ကုန်းတက်၊ ကုန်းဆင်းများသောကြောင့် လူနှစ်ယောက်မှာရှေ့ကဆွဲကာ နောက်နှစ်ယောက် နောက်မှတွန်းပေးရသည်။ ကုန်းအဆင်းမှာတော့ ရှေ့ကလူနှစ်ယောက်ကို နောက်လူနှစ်ယောက် ထိန်းပေးရပြန်သည်။

တစ်မြို့လုံးတွင် မော်တော်ကားဆို၍ မျက်နှာဖြူဘုရင်ခံချုပ်၏ ကားနှင့် ပန်ဂျပ်မဟာရာဂျာဇော်ဘွား၏ ကား၊ စုစုပေါင်းနှစ်စီးသာရှိသည်။

ဆင်းမလားမြို့၌ အပေါများဆုံးအရာမှာ မျောက်များဖြစ်သည်။ မြို့နေ လူထု အများစုမှာ ဟိန္ဒူဘာသာဝင်များဖြစ်ကြသဖြင့် မျောက်သတ္တဝါများ ကို ဘေးမဲ့ပေးထားသောကြောင့် တစ်မြို့လုံးလိုလို နေရာအနှံ့အပြား၌ မျောက်များကို မြင်နေရသည်။

ဟိမဝန္တာ၏ တောင်စွယ်တောင်တန်းများနှင့် ဆက်စပ်နေ၍လား မသိ၊ မျောက်ပေါသည်ကတော့ အံ့ဖွယ်သရဲပင်။ ကျောင်းတံခါး၊ အိမ်တံ ခါး၊ ဟိုတယ်တံခါးပေါက်များကို အတွင်းက မှန်ထူထူတပ်ထားရ၏။ အပြင်မှာလည်း တံခါးပေါက်တိုင်း၌ သံဆန်ခါတပ်ထားရသည်။ သို့မဟုတ်လျှင် လူတို့၏ အသုံးဆောင်ပစ္စည်းပစ္စယများကို လူလစ်လျှင် လစ်သလို မျောက်များက ခိုးဝှက်လုယူထွက်ပြေးတတ်ကြသည်။ သို့သော် သူတို့၏ ဘာသာရေးကြောင့်လားတော့ မသိ၊ ထိထိခိုက်ခိုက် ရိုက်နှက် သတ်ပုတ်ကြသည်ကို မတွေ့ရ။ အော်ဟစ်ခြောက်လှန့် မောင်းထုတ်ရုံသာ မောင်းထုတ်တတ်ကြသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း မျောက်များက အတင့်ရဲ လွန်း ကြခြင်းဖြစ်မည်။

ဆင်းမလားသည် ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင် အထက် ပေ ၇၀၀၀ ကျော်မြင့်သော ဟိမဝန္တာတောင်နှာမောင်းပေါ်တွင် တည်ထားသောမြို့ဖြစ် သဖြင့် တစ်နေ့လုံး အေးစိမ့်နေသည်။ ဒေသခံများမှာ ဥတုသုံးပါးလုံး မီးလှုံကြသောအလေ့အထ ရှိကြသည်။

“မင်း မြို့ထဲက လာတာလား”

“အေး”

နောက်တစ်ပတ်ဆို စာမေးပွဲဖြေရတော့မည်ဖြစ်သဖြင့် မြတ်ချမ်း အောင်ကတော့ မြို့ထဲသိပ်မထွက်ဖြစ်။ ထို့ကြောင့် -

“မြို့သတင်း၊ ပြည်သတင်း ဘာကြားခဲ့လဲကွ ကျနုရ”

“မင်းတို့ရခိုင်တွေ ပြေးလာနေကြတာ စစ်တကောင်းဘက်မှာ အား

ကြီးပဲတဲ့။ အင်္ဂလိပ်တွေကတော့ ဒင်နာ(ဂျီ)ပူး စစ်ပြေးစခန်းကိုပို့နေကြ တယ်ပြောတယ်။ ဖလောင်းချိတ်စစ်ပြေးစခန်းမှာလည်း မင်းတို့ဆီက ပြေးလာတဲ့လူတွေ တင်းကြမ်းပြည့်ပဲတဲ့”

ဟု ကျနု်ရက သူကြားခဲ့သောသတင်းကို ပြောသည်။

“အေးကွ၊ ငါ့အဖေရဲ့စာထဲမှာလည်း မင်းကြားခဲ့သလိုပဲ ဧညဝတီ ဘက်ကလူတွေ အိန္ဒိယဘက်ပြေးလာနေကြတယ်လို့ ပါတယ်”

“ဆင်းမလားက မြန်မာစစ်ပြေးအစိုးရ ရုံးစိုက်ထားတဲ့မြို့ဆိုတော့ မကြာမီ ဂျပန်တွေက ဆင်းမလားကို ဗုံးလာချမယ်လို့လည်း ပြောနေကြ တယ်ကွ။ မြန်မာပြည်ဘုရင်ခံချုပ်တောင် အင်္ဂလန်ကို ပြေးဖို့လုပ်နေပြီလို့ လည်း ပြောနေကြတယ်”

“ဂျပန်တွေ အိန္ဒိယကို ရောက်လာလိမ့်မယ်လို့ မင်းထင်သလား”

“ဒါတော့ ဘယ်ပြောနိုင်မလဲကွ၊ ခု အင်ဖာနဲ့ကိုဟီးမားကိုတောင် ဂျပန်တွေ ထိုးစစ်ဆင်နေကြပြီတဲ့။ အင်ဖာနဲ့ကိုဟီးမားကျသွားရင် ဒေလီ ကို လမ်းပေါက်သွားပြီ။ လီဒိုဘက်က ဝင်လိမ့်မယ်တဲ့”

ကျနု်ရ ပြောသည်မှာလည်း အမှန်ပင်ဖြစ်သည်။

အင်ဖာသည် မြန်မာပြည်အနောက်မြောက်နယ်စပ်နှင့် မိုင် ၅၀ သာကွာသည်။ မိုင် ၅၀ ဆိုသောခရီးမှာ မော်တော်ကားလမ်း၊ ရထားလမ်း ပေါက်သောဒေသ၌ တစ်နာရီ၊ နှစ်နာရီသာကြာသောခရီးဖြစ်သည်။ သို့သော် အင်ဖာအနောက်မြောက်နယ်စပ်ကြားတွင် တောများ၊ တောင် များ၊ မြစ်များ ခံလျက်ရှိသည်။

အင်ဖာသည် ပထဝီဝင်အနေအထားအရ မြန်မာပြည်တွင်ပါဝင် သောနယ်တစ်ခု မဟုတ်။ သို့သော် မြန်မာတစ်ပြည်လုံးဆိုင်ရာ စစ်နယ် မြေဒေသမှူးအဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့သော ဂျပန်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးကဝါဘီကမူ စစ်ရေးအရ အင်ဖာသည် မြန်မာပြည်စစ်မျက်နှာတွင်ပါဝင်သည်ဟု သတ်

မှတ်ခဲ့၏။

အင်ဖာသည် အင်္ဂလိပ်အစိုးရတိုက်ရိုက်အုပ်ချုပ်သော ပဒေသရာဇ် စနစ်ထွန်းကားရာ မဏိပူရပြည်၏ မြို့တော်ဖြစ်သည်။ အင်ဖာမြို့တော် တည်ရှိရာ အင်ဖာလွင်ပြင်သည် ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်မှ ပေ ၂၆၀၀ ခန့်သာမြင့်သော်လည်း အင်ဖာလွင်ပြင်၏ သုံးဖက်သုံးတန်၌ ပေ ၈၀၀၀ ကျော်မြင့်သော တောင်စဉ်တောင်တန်းကြီးများ ဝိုင်းရံလျက်ရှိသည်။

ထို့ကြောင့်လည်း ဂျပန်စစ်သည်တော်များက အင်ဖာကို ဂျပန် စကားလုံးဖြင့်တင်စား၍ ‘တကာနိနိဟနာ’(တောင်ထိပ်ပေါ်ကပန်းကလေး) ဟုခေါ်ဝေါ်ခဲ့ကြ၏။ ယခင်က လူသူအရောက်အပေါက်နည်းကာ မည် သူကမျှ အရေးစိုက်ရမှန်းမသိခဲ့သောအင်ဖာသည် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး အတွင်းတွင် ဖက်ဆစ်နှင့် ဖက်ဆစ်ဆန့်ကျင်ရေးသမားများ၏ စစ်ခင်းရာ အဓိကစစ်တလင်း ဖြစ်လာလေသည်။ အင်ဖာသာ ဂျပန်လက်တွင်းသို့ကျ သွားလျှင် အိန္ဒိယပြည်ကြီး၏ လုံခြုံရေးသည် များစွာစိုးရိမ်ဖွယ်ရာ ဖြစ်လာ ပေတော့မည်။

အင်ဖာတိုက်ပွဲမစမီ ရက်သတ္တသုံးပတ်လောက်က ဂျပန်ဗိုလ်ချုပ် ကြီး မတ္တာဂူချိက သူ၏အမှတ် ၁၅ တပ်မတော်ကြီးအား ဝင်ကြားဂုဏ် ယူစွာ တပ်လှန့်သံမိန့်ခွန်း၌ -

“ရဲဘော်အပေါင်းတို့၊ ယခုအချိန်၌ ငါတို့၏တပ်မတော်သည် ရှိမ်း ဆာယာပိုမောက် ကိုယ်ရောင်ဖျောက်နိုင်လောက်သည်အထိ စွမ်းပကား ထက်မြက်လာခဲ့ချေပြီ။

အိန္ဒိယပြည်ပေါ်တွင် ငါတို့၏ တက်နေရောင်အလံတော်ကြီးကို စိုက်ထူဝင်ကြားနိုင်ရန်လည်း အချိန်များစွာ မလိုတော့။ ငါတို့၏ ဤယူ စစ်ဆင်ရေးကြီးကို ကမ္ဘာတစ်ခုလုံးနှင့်တကွ ငါတို့၏ သန်းပေါင်း ၁၀၀ မျှသော ပြည်သူလူထုကြီးက စောင့်ကြည့်လျက်ရှိနေသည်ကို ရဲဘော်တို့

သတိမူကြလော့။

ဤစစ်ဆင်ရေးကြီး၏ ပင်ကိုသဘာဝဓာတ်ခံကပင် အောင်မြေမှ အောင်ပန်းပေါက်ကာ အောင်စည်တီးလျက်ရှိရာ ငါတို့သည် ဤစစ်ဆင်ရေးမှ ပေါ်ထွက်လာမည့်အောင်ပွဲဖြင့် ဤစစ်ကြီး၏လမ်းကြောင်းကို ငါတို့အလိုရှိသလို လွှဲပြောင်းပေးနိုင်ရုံသာမက ဤစစ်ကြီး၏နိဂုံးကိုလည်း ငါတို့သာ အဆုံးအဖြတ်ပေးနိုင်သည့်အလားအလာ ရှိနေပေပြီ။

ထို့ကြောင့် ငါတို့သည် ငါတို့တွင်ရှိသမျှ ကာယအင်အား၊ ဉာဏအင်အားမှန်သမျှကို အစွမ်းကုန်အသုံးပြုလျက် ငါတို့၏ ရည်မှန်းချက်သို့ မရောက်မချင်း ချီတက်ရပေတော့မည်။

ရဲဘော်တို့၊ ဤစစ်ဆင်ရေးကြီး၏ အဓိကသော့ချက်မှာ အမြန်ချီတက်၍ အများဆုံးအောင်ပွဲရအောင် တိုက်ခိုက်ရန်ဖြစ်သည်ကို အစဉ်သတိပြုကြလော့။

ငါတို့၏ ချီတက်ရာလမ်းကြောင်းတွင် တောအထပ်ထပ်၊ တောင်အဆင့်ဆင့်၊ မြစ်အတန်တန်ကာဆီးလျက်ရှိနေလင့်ကစား ငါတို့သည် ဤသဘာဝအတားအဆီးများကို ကြီးစွာသောတောမီးကြီးပမာ ကျော်နင်းလွန်မြောက်လျက် ငါတို့၏ ရန်သူအား အပြီးအပိုင်ချေမှုန်းသုတ်သင်ကာ အောင်ပွဲကြီးကို ရယူကြရပေတော့မည်။

ရဲဘော်တို့၊ ရာဇဝင်အဆက်ဆက် တလက်လက်ထွန်းပြောင်ခဲ့သော ငါတို့သူရဲကောင်းများ၏ ခြေရာကိုနင်းကာ ငါတို့၏ မဟာတာဝန်ကို ကျေပွန်အောင်ထမ်းဆောင်ကြပါစို့။

ဤစစ်ဆင်ရေးကြီးတွင်ပါဝင်သော အရာရှိမှအစ ရဲဘော်အဆုံးအားလုံးသော ရဲမက်စစ်သည်တော်တို့သည် သေသည်အထိ တိုက်ခိုက်ကြလော့”

ဟု ရဲရဲတောက် ကြုံးဝါးပြောကြားခဲ့သည်။

ထိုအချိန်တွင် အင်္ဂလိပ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဆလင်းသည် အာသံပြည်လီဒိုမှ မောင်တောအထိကျယ်ပြန့်သော စစ်မျက်နှာကို ကွပ်ကဲလျက်ရှိသည်။ မြောက်ဘက်အရပ်တွင်ရှိသောလီဒိုမှ တောင်ဘက်အရပ်တွင်ရှိသော မောင်တောသို့ မျဉ်းဖြောင့်ဆွဲလိုက်လျှင် မိုင်ပေါင်း ၅၀၀-၆၀၀ အတွင်း ရှိနေသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့်ဆိုလျှင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဆလင်းသည် အိန္ဒိယ-မြန်မာနယ်စပ်တစ်လျှောက် စစ်မျက်နှာဖွင့်ထားလိုက်ခြင်းပင်တည်း။

အင်ဖာသည် မြောက်ဘက် ၂၅၀ မိုင်အကွာရှိ လီဒိုတွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဆလင်း၏ ကွပ်ကဲမှုအောက် ရောက်ရှိနေသော အမေရိကန်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးစတီးဝဲ(လ်)ဦးစီးသည့် တရုတ်တပ်မ ၃ ခု ရှိနေ၏။

စတီးဝဲ(လ်)သည် ဟူးကောင်းချိုင့်ဝှမ်းအတိုင်း အရှေ့ဘက်သို့ ဆင်ကန်၊ လီဒိုမှမြန်မာပြည်မြစ်ကြီးနားသို့ရောက်နိုင်မည့် မဟာလီဒိုလမ်းမကြီးကို စစ်ရေးအတွက် အဆောတလျင်ဖောက်လုပ်ရသည်။ မဟာလီဒိုဆိုသည်မှာ အိန္ဒိယနိုင်ငံ အာသံပြည်နယ်နှင့် ဘင်္ဂလားနယ်ကို ဆက်သွယ်ကာ လီဒိုမြို့မှအစပြုခဲ့သော မဟာလမ်းမကြီးအမည်ဖြစ်သည်။ ထိုလမ်းကို ၁၉၄၃ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁ ရက် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးအတွင်းကစ၍ ဖောက်လုပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ထိုလီဒိုလမ်းမကြီးကို လီဒိုမြို့မှ မြန်မာနိုင်ငံပတ်ကျိုင်းတောင်တန်း၊ ရှင်ဗွေယံ၊ တနိုင်း၊ ဟူးကောင်း၊ မိုးကောင်း၊ မြစ်ကြီးနားမှ ဧရာဝတီမြစ်ကိုဖြတ်ကာ ဗန်းမော်၊ လားရှိုးမှတစ်ဖန် တရုတ်ပြည်ဘက်ရှိ မာကိုပိုလိုလမ်းမကြီးနှင့်ဆက်သွယ်ရန် ဖြစ်လေသည်။

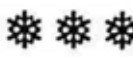
ထိုလမ်းကိုဖောက်လုပ်ရာတွင် တံတားပေါင်း အတို၊ အရှည် ၁၃၀၀ ကျော်၊ အရေးပေါ်အဆောက်အအုံ ၂၃၀၀ ကျော်၊ မော်တော်ကားစက်ပြင်ရုံနှင့်လက်နက်တပ်ဆင်ရုံပေါင်း ၇၀ ကျော်၊ ဟူးကောင်းတောင်ကြားရှိ ရှင်ဗွေယံအတွက်စက်ကြီး၊ စက်ငယ် ၂၀ ကျော်၊ ခုနစ်တန်လေး

သော တွင်ခုံစက်ကြီး ၂ လုံးနှင့် စက်ပြင်ရုံ ၂ ရုံ။ ထို့ပြင်စက်ရုံ ၂ ရုံ၌ မော်တော်ကားစက်ပစ္စည်းအစိတ်အပိုင်းအားလုံးကို အပြီးအစီးပြုလုပ်ပေး နိုင်သည်အထိ ပြီးပြည့်စုံသည်။

ထို့ပြင် လမ်းတစ်လျှောက်တွင် လေယာဉ်ကွင်း ၃၀ ကျော်နှင့် အရေးပေါ်လူနာသယ်လေယာဉ်ကွင်းငယ်ပေါင်း ၆၀၀ ကျော်ကို သီးသန့် အလုပ်သမားပေါင်း ၁၆၀၀၀ နှင့် ဖောက်လုပ်ခဲ့ကြသည်။ ကုန်ကျစရိတ် မှာ ဒေါ်လာသန်း ၁၃၀ ဖြစ်၏။ ၁၉၄၃ မှစ၍ သို့လမ်းကို ၁၉၄၅ ခုနှစ်တွင် အဆုံးသတ်ခဲ့သည်။ ထိုလမ်းဖောက်လုပ်ရာတွင် ဒေသခံ တောင်ပေါ်သား ချင်း၊ ကချင်၊ နဂါ၊ လီဆူ စသော တိုင်းရင်းသား မျိုးစုံတို့ ပါဝင်ကြသည်။

အရှေ့တောင်အာရှတွင် ယိုးဒယား-မြန်မာ လမ်းမကြီးသည် သေ မင်းတမန်လမ်းမကြီးဖြစ်ခဲ့သလို မြန်မာပြည်အနောက်မြောက်တွင်လည်း အိန္ဒိယ-မြန်မာ လမ်းမကြီး ဤမဟာလီဒိုသည် ရာဇဝင်တွင် စာတင်ခဲ့ရ သော လမ်းမကြီးဖြစ်သည်။ လမ်းဖောက်လုပ်ရာတွင် အမေရိကန်တပ် သား ၁၅၀၀၀ ထဲက ၁၁၀၀ သေသည်။ ဒေသခံအလုပ်သမားများလည်း အများအပြား သေကျေခဲ့ကြ၏။

၁၉၄၃ ခုနှစ် မတိုင်မီကာလနှင့် ၁၉၄၅ ခုနှစ်ကာလကို စစ်အထူး သတင်းထောက် Frank Owen က သူ၏ "The Compain in Burma" စာအုပ်တွင် အောက်ပါအတိုင်းရေးသားဖော်ပြခဲ့ပါသည်။

မိုးကာလတစ်နေ့တွင် မောင့်ဘက်တန်သည် စတီးဝဲ(လ်) နှင့်တွေ့ ရန် ဟူးကောင်းတောင်ကြားပေါ်တွင် လေယာဉ်နှင့် ဖြတ်သန်းသွားသည်။ အောက်၌မြင်နေရသော မြစ်တစ်ခု၏ အမည်ကိုသိလို၍ ဘေး၌ အတူ

ပါလာသော အမေရိကန်အရာရှိတစ်ဦးကို မေးကြည့်ရာ-

“ဟာ --- ဒါမြစ်မဟုတ်ဘူးခင်ဗျား၊ လီဒိုလမ်းမလေ”

ဟု မောင့်ဘက်တန်ကို အမေရိကန်အရာရှိ ပြောသည်။

လီဒိုလမ်းမအား မြစ်ဟု ထင်မှတ်ရလောက်အောင် ရှည်လျားပြီး ရေစီးကြောင်းကြီးသဖွယ် ဖြစ်နေ၏။

ပထမ ဤလီဒိုလမ်းမ ဖောက်လုပ်ရေးစီမံကိန်းနှင့်ပတ်သက်၍ မြေတိုင်းအရာရှိများနှင့် ဆွေးနွေးသောအခါ-

“ဟာ - ကြံကြံဖန်ဖန်၊ မဖြစ်နိုင်တာကြီးပဲ”

ဟု မြေတိုင်းအရာရှိကြီးများက ပြောခဲ့ကြသည်။

သို့သော် နောင်တွင် လုပ်သား၊ စစ်သားပေါင်း ၅၁၀၀၀ နှင့် စတင်လုပ်ခဲ့ကြရသော ထိုမဟာလီဒိုလမ်းမကြီးကို စတီးဝဲ(လ်)၏ အကြမ်း လျာထားချက်၌မူ ဤလမ်းကို လူ ၂၀၀ လောက်၊ မြေတွန်းကျွဲရိုင်းစက် ၃ လုံးလောက်နှင့်ဆိုလျှင် ဖြစ်နိုင်သည်ဟု ဆိုခဲ့သည်။

တကယ်လုပ်သောအခါ ရွံ့ဗွက်ကြီးထဲ မြုပ်ကျနေသော အပိုင်း ကလေး ၂ မိုင်လောက်ကို သစ်သားတွေ၊ တုံးတွေနှင့် သိပ်ဖို့ယူကြရသော အမေရိကန်အင်ဂျင်နီယာတွေမှာ နေ့ရောညပါ လုပ်ကြရသည်အထိ ရက် ပေါင်း ၄၀ ကြာမှ ရေလွတ်လာ၏။ ဤသို့ဖို့လိုက်မှလည်း ရှေ့တန်း၌ လုပ်နေသူများထံသို့ ပစ္စည်းများ သယ်ယူပို့နိုင်တော့သည်။

လီဒိုဟူသည်ကား ဗြဟ္မပုတ္တရမြစ်ဝှမ်းရှိ ဘင်္ဂလား-အာသံ မီးရထား လမ်းဆုံမြို့ကလေး လီဒို၏ အမည်ကိုအစွဲပြု၍ ခေါ်တွင်သောလမ်းအမည် ဖြစ်သည်။ ထိုလမ်းသည် ပေ ၅၀၀၀ မျှမြင့်သော ပတ်ကျိုင်းတောင်တန်း ကြီးကို ဝိုက်ကာ၊ ဝှေ့ကာ၊ တက်လိုက်၊ ဆင်းလိုက်နှင့်ဖောက်လာပြီး ရှင်ဗွေယံဘက်သို့ ဆင်းထွက်လာ၏။

ထို့နောက်တစ်ဖန် ချင်းတွင်းမြစ်ဖျား ချိုင့်ဝှမ်းအိုင်ကြီးကို ပတ်၍

ဟူးကောင်းတောင်ကြားဘက်မှ ကျော်လွှားပြီး မိုးကောင်းတောင်ကြားဆီ သို့ရောက်လာပြန်သည်။ ထိုမှတစ်ဖန် မြစ်ကြီးနားသို့ဖောက်လုပ်ပြီး ဧရာဝတီမြစ်တစ်ဖက်ကမ်းမှ ဗန်းမော်ကိုဖြတ်၍ တရုတ်-မြန်မာလမ်းမကြီးကို လာဆက်သည်။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးမဖြစ်မီ အချိန်အတန်ကြာကပင် အင်္ဂလိပ်တို့ သည် အိန္ဒိယနှင့်မြန်မာပြည်ကို ထိုနေရာအတိုင်း လမ်းမကြီးဖောက်လုပ် ရန် ကြံစည်ခဲ့ကြဖူး၏။ သို့သော် မဖောက်လုပ်နိုင်ခဲ့ကြပေ။ ၁၉၄၂ခုနှစ် စစ်စဖြစ်ခါမှ အပူတပြင်း ဖောက်ကိုဖောက်လုပ်ရတော့မည် ဖြစ်လာ၏။ ထိုအခါစက်အား၊ ပစ္စည်းအား တောင့်တင်းသော အမေရိကန်တို့ကသာ ဖောက်ကြရန်သဘောတူပြီး ဂျင်နရယ်ဘောဝဲ(လ်)က ဗိုလ်ချုပ်ကြီးစတီးဝဲ(လ်)ကို လွှဲအပ်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

ယင်းသို့စတီးဝဲ(လ်)တို့ အမေရိကန်အဖွဲ့က စတင်ဖောက်လုပ် သောအချိန်မှာ ၁၉၄၂ ခု၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁ ရက် ဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်တွင် မြန်မာပြည်ကို ဂျပန်တပ်များပင် ရောက်ခါနီးအချိန် ဖြစ်၏။ တရုတ်ပြည် ချန်ကေရှိတ်အစိုးရသို့ မြန်မာပြည် ရန်ကုန်မြို့ကတစ်ဆင့် တရုတ်-မြန်မာလမ်းမကြီးသို့ တင်ပို့နေခဲ့သော အမေရိကန်စစ်ပစ္စည်းများမှာ တရုတ်-မြန်မာလမ်းမကြီးကို ဂျပန်အလိုတော်ကျ ၁၉၄၁ ခုနှစ်က ပိတ် လိုက်ရသဖြင့် အမေရိကန်နှင့် တရုတ်တို့သည် ဤမဟာလီဒိုလမ်းကို အရံအတား စီစဉ်လိုက်ကြခြင်းဖြစ်သည်။

ထိုအချိန်ထိ ဂျပန်နှင့်အင်္ဂလိပ်၊ အမေရိကန်တို့ စစ်မဖြစ်ကြသေး။ အပေးအယူရှိနေကြသေးသည်။ မည်သို့မည်ပုံ အပေးအယူလုပ်နေကြ သည်ကို နောက်ကြောင်းပြန်ကြည့်သော် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးဖြစ်ခါနီး သော ၁၉၃၉ ခုနှစ်မှ စစ်အတွင်း ၁၉၄၂ ခုနှစ်အထိ အနောက်ဘက် ဥရောပအရေး၌ ဗြိတိသျှတို့ မည်မျှအခြေဆိုက်နေသည်ကို ပထမ လှမ်း

ကြည့်ရပေမည်။

ဂျာမန်(နာဇီ)တို့က စစ်စ၍ ကြေညာလိုက်သောနေ့မှာ ၁၉၃၉ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၁ ရက် ဖြစ်၏။ ဗြိတိသျှတို့က ကြေညာသောရက်မှာ စက်တင်ဘာလ ၃ ရက် နံနက် ၁၁ နာရီတွင် ဖြစ်သည်။

ထိုရက်များမတိုင်မီ ပြေရာပြေကြောင်းဆွေးနွေးကြသော မြူးနစ် ဆွေးနွေးပွဲလည်း ပျက်သွားပြီ။ ဗြိတိသျှတို့မှာ ထိုစာချုပ်ပျက်ခါမှ ရေးကြီး သုတ်ပျာ စစ်ပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ်ရတော့သည်။

ဂျာမန်တို့မှာမူ ၁၉၃၂ ခုနှစ် ဟစ်တလာတက်လာကတည်းက ဗာဆိုင်းစာချုပ်ကြီးကို နင်းဆုတ်ပစ်ရန် ကြွေးကြော်ထားပြီးဖြစ်သည်။ ထိုစာချုပ်အရ 'လက်နက်ကိုင်တပ်များ မထားရ'ဟု ဂျာမန်အပေါ် စည်းကမ်းသတ်မှတ်ခဲ့သော ဗာဆိုင်းစာချုပ်ကိုဖျက်ကာ လက်နက်ထုတ်လုပ်မှု နှင့် တပ်ဆင်မှုများကို ပြောင်ပြောင်တင်းတင်း ချိုးဖောက်လာတော့သည်။

ထို့နောက် ၁၉၃၅ ခုနှစ်တွင် ဂျာမန်လက်နက်ကိုင်တပ်ကြီးများ အတိအလင်းဖွဲ့စည်းလိုက်သည်။ ထိုအခါ ပြင်သစ်ထက် ၅၀ ရာခိုင်နှုန်း မျှ စစ်အင်အားသာလာချေပြီ။ ပြင်သစ်မှာ ဂျာမနီ၏ အကဲကိုကြည့်ကာ ဗြိတိသျှတို့နှင့် မဟာမိတ်စာချုပ်အပြင် စစ်စာချုပ်ပါ ချုပ်လိုက်ရ၏။ 'မက်ဝီနေ့' ခံတပ်ကြီးကိုလည်း တည်ဆောက်လိုက်ရ၏။

၁၉၃၆ ခုနှစ်တွင် ဂျာမန်ခေါင်းဆောင်နှင့် အီတလီဖက်ဆစ်ခေါင်းဆောင်မူဆိုလီနီတို့သည် ဝင်ရိုးတန်းနိုင်ငံဖွဲ့ရန် စည်းဝါးရိုက်ကြပြီး ယင်းနှစ်အောက်တိုဘာလတွင် သဘောတူ လက်မှတ်ထိုးလိုက်ကြသည်။ ထိုအခါ ဟန်ဂေရီနှင့် ဘိုလီးဗီးယားတို့လည်း ထိုဝင်ရိုးတန်းအဖွဲ့တွင်ဝင်ပါလာ၏။

ထိုအချိန်တွင် ဗြိတိသျှတို့မှာ ပထမကမ္ဘာစစ်ကအကြွေးပင် မကျေသေး၊ နောက်စစ်အတွက်ပြင်ဆင်ရန် ဗာဆိုင်းစာချုပ်ကြီးကိုသာ လက်

ညှိုးတွင်တွင်ထိုး၍ ပြောနေကြရုံ ရှိသေးသည်။ ဥရောပတစ်ခွင်မှာကား ဟစ်တလာနှင့်မူဆိုလီနီတို့၏ ကြုံးဝါးသံများနှင့် ပဲ့တင်ထပ် ဟည်းတိုက် နေပြီ။

ထိုအချိန်တွင် ဗြိတိသျှနန်းရင်းဝန် ချိန်ဘာလိန်မှာ ငြိမ်းချမ်းရေး အတွက် ဟိုပြေးဒီပြေးလုပ်နေရ၏။ စစ်ပြင်ဆင်မှုကား ဗြိတိသျှတို့အဖို့ အတော်နောက်ကျနေပြီ။ ပါလီမန်တွင်လည်း ကျွက်ကျွက်ညံ့နေ၏။ ကိုလိုနီနယ်များကလည်း တစ်ဖက်တွင် ဆူပူလာကြသည်။ ထိုအထဲတွင် မြန်မာလည်းပါလေသည်။

၁၉၃၉ ခု စစ်ကြေညာသော စက်တင်ဘာလအတွင်း၌ပင် လန်ဒန် နှင့် ဗြိတိသျှပင်လယ်ကမ်းခြေမှာ ဂျာမန်လေတပ်၏ ဗုံးဒဏ်ကို ခံလိုက်ရ သည်။ ထိုလ ၉ ရက်၌ ချိန်ဘာလိန်အစိုးရကိုဖြုတ်ချ၍ စစ်ကက်ဘိနက်ကို ပြောင်းဖွဲ့ရ၏။ ထိုအခါ ချာချီမှာ နန်းရင်းဝန်ရော ကာကွယ်ရေးတာဝန်ခံ ဖြစ်လာသည်။ ဗြိတိသျှတို့များ ကိုယ့်ပြည်ကာကွယ်ရေးအတွက် စိုင်းပြင်းရုံမျှ မကသေး ပြင်သစ်သို့လည်း စစ်ကူအဖြစ် လက်နက်စုံတပ် ဆင်၍ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးရေယာဉ်များအပါအဝင် စစ်သား ၂၅၀၀၀၀ နှင့် ရေလက်ကြားကိုဖြုတ်၍ ပို့လိုက်ရသည်။ စက်တင်ဘာ ၂၉ ရက်တွင် စားသုံးကုန်ကို ရာရှင်ကတ်နှင့်ဝေနေရ၏။ အမြတ်တော်ကြေးကိုလည်း တစ်ပေါင်လျှင် တစ်ဝက်မျှအထိ ကောက်ရန် မြှင့်လိုက်၏။ စစ်တပ်နှင့် စစ်စရိတ်များတိုးချဲ့ရန် အရပ်သူ၊ အရပ်သားများထံသို့ ငွေချေးစာချုပ်များ ဖြန့်ချိလိုက်ရာ ပထမအရစ် ပေါင်သန်းပေါင်း ၄၇၅ သန်းရ၏။ ဒုတိယ အရစ် ၆၁၅ သန်းရ၏။ တတိယအရစ် ၆၂၈ သန်းရ၏။ စုစုပေါင်း အလှူငွေများ ပေါင်သန်းပေါင်း ၁၀၃၈၃ မျှထိ ရရှိသည်။ အင်္ဂလန်လူထု

၏ တိုင်းပြည်အပေါ်စေတနာကား ချီးကျူးလောက်သည်။

အင်္ဂလန်ကိုထိသောအခါမှ ကနေဒါ၊ တောင်အာဖရိက၊ ဩစတေးလျ၊ နယူးဇီလန် စသော ဗြိတိသျှဒိုမီနီယံများနှာဖြူတို့လည်း ကြွလာကြသည်။ ဤအချိန်ကျမှ ဗြိတိသျှတို့မှာ အတိအလင်းစစ်ပြင်ဆင်ရေးကို စိုင်းပြင်းလာနိုင်တော့၏။

ထိုအချိန်၌ ဂျာမနီတို့မှာမူ ဥရောပတစ်ခွင်ကို တရကြမ်းတိုက်ကာ တပ်ဖြန့်နေချေပြီ။ ဂျာမနီ၏ အရှေ့ဘက် ပိုလန်၊ ချက်ကိုစလိုဗက်ကီးယား၊ ဖင်လန်၊ နော်ဝေအထိ ဂျာမန်နာဇီတပ် ကျယ်ပြန့်နေပြီ။ အနောက်ဘက်တွင်လည်း ဘယ်(လ်)ဂျီယံ၊ ဟော်လန်ကိုလွန်၍ ပြင်သစ်ကိုပင် တိုက်နေပြီ။

၁၉၄၀ ပြည့်၊ မေလ ၂၆ရက်မှာ အင်္ဂလိပ်နှင့် မဟာမိတ်စစ်တပ်များကို ဂျာမန်တို့က ဒန်းကပ်တွင် ပိတ်ဝိုင်းတိုက်ကြရာ အင်္ဂလိပ်ရေလက်ကြားကိုဖြတ်၍ အင်္ဂလန်သို့ ရရာလှေငယ်၊ တက်ကျိုးပါမကျန် ဖြစ်သလို ဒုန်းစိုင်းပြန်ဆုတ်ကြ၏။ ထိုဒန်းကပ်တိုက်ပွဲတွင် အင်္ဂလိပ်တို့တပ်များမှာ ရှိသမျှ စစ်ပစ္စည်းအသုံးအဆောင်အားလုံး ပြင်သစ်ဘက်ကမ်းခြေတွင် ဂျာမန်လက်သို့အဆုံးခံ၍ ကျွမ်းပြန်ကျရသောပွဲ ဖြစ်လေသည်။

မေလ ၂၆ ရက်မှ ဇွန်လ ၃ ရက်အထိ ဒန်းကပ်မှ ဂျာမန်တို့၏ ကုန်းတပ်၊ ရေတပ်၊ လေတပ်တို့၏ဒဏ်ကို အလူးအလဲခံရကာ ရေလက်ကြားကို ကူးပြေးခဲ့ကြရသည်။ အင်္ဂလန်ကမ်းပေါ်သို့ မဟာမိတ် ပြင်သစ်စစ်သားများပါ စုစုပေါင်း ၃၃၇၀၀၀ မျှ ဆုတ်ခဲ့ကြရသည်။

အင်္ဂလန်ကမ်းခြေတွင်ရှိသမျှ လှေငယ်၊ ရွက်လှေပါမကျန် ရေလက်ကြားကိုဖြတ်ကူး၍သယ်ယူကြရာ မော်တော်စက်လှေရော လှေငယ်တွေပါ စင်းရေပေါင်း ၃၁၉၄၀ မျှသည် အသက်စွန့်၍ အသွားအပြန် အခေါက်ခေါက်သယ်ယူကြရသည်။ မေလ ၂၆ ရက်မှ ဇွန်လ ၃ ရက်

အထိ ၇ ရက်ကြာ ဆုတ်ခွာရသည်။

ထိုအခါ အင်္ဂလိပ်စက်ရုံများတွင် စစ်ပစ္စည်း လက်နက် အသုံး အဆောင်များချည်း ထုတ်လုပ်ကြရတော့သည်။ ထိုအလုပ်ရုံများ၌ နေ့ ရောညပါ တရစပ် အားသွန်ခွန်စိုက်လုပ်နေကြရလေပြီ။ ဤကြားထဲက ပင် ဂျာမန်လေတပ်၏ ရန်ကလည်း ကြီးမားလှသည်။ တစ်နေ့ ၅ ကြိမ် ထက်မနည်း လန်ဒန်မြို့ပေါ်ကို ဗုံးချနေ၏။ ကမ်းခြေ၌ စက်သေနတ်သံ မစဲ ဖြစ်နေလေ၏။ ဂျာမန်လေယာဉ်အုပ်မှာ တစ်ခါလာလျှင် ၁၀၀ ထက်မနည်း။ ပစ်ချခံရတာတွေလည်း အများကြီးဖြစ်၏။

ပြင်သစ်ပြည် ပါရီမြို့တော်မှာ ၁၉၄၀ ပြည့်၊ ဇွန်လ ၁၄ ရက် မနက်စောကစ၍ ဂျာမန်တပ် စစ်ဦးဆိုက်လာသည်။ ၁၅ ရက်နေ့တွင် ပါရီ လုံးဝကျသွားလေတော့သည်။

အင်္ဂလန်မှာ ၁၉၃၉ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၁၉ ရက်မှစ၍ ၁၉၄၂ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လအထိ ၃ နှစ်မျှအတွင်း လူပေါင်း ၉၉၉၀ မျှ သေ၏။ အိမ်ပေါင်း ၂ သန်း ၇ သိန်းကျော် ပျက်၏။ မီးလောင်၏။ ပြို၏။ ဤ နှုန်းသည် အင်္ဂလန်အိမ်ခြေစုစုပေါင်း၏ ငါးပုံတစ်ပုံဖြစ်၏။

ထိုသုံးနှစ်အတွင်း ရေကြောင်း၌လည်း ကုန်သင်္ဘောကြီးငယ်ပေါင်း ၈၀၀ ကျော် အနှစ်ခံရ၏။ ၁၉၄၁ ခုနှစ် မြေထဲပင်လယ် ကရီလီကျွန်း တိုက်ပွဲတစ်ခု၌ပင် ဗြိတိသျှရေတပ်သင်္ဘော တော်တော်များများနာသွား ၏။ ဂျာမန်ယူဘုတ်တို့မှာ မြောက်ပင်လယ်နှင့် မြေထဲပင်လယ်တို့၌ ထင်သလို ရမ်းနေကြသည်။ ဂျာမန်သံလိုက် ရေမြုပ်ဗုံးတွေကလည်း မနည်းပေ။ ထိုသုံးနှစ်အတွင်းတွင် ဗြိတိသျှတို့မှာ ဆူဒန်၊ မော်ရိုကို၊ လစ်ဗီးယား၊ ကျူးနစ်ဆီယား စသော အာဖရိကစစ်မျက်နှာ၌လည်း မရှု မလှခံနေရ၏။ အဘီဆီးနီးယားနှင့် ဗြိတိသျှဆိုမာလီလင်း စစ်မျက်နှာမှ လွဲ၍ အားလုံးဆုံးရှုံး ဆုတ်နေရ၏။

တစ်ဖန် ဥရောပဘက်ဖြစ်သော ပြင်သစ်၊ စပိန်၊ ဂရိ၊ ဆိုက်ပရပ်၊ မော်(လ်)တာ၊ မြေထဲပင်လယ် မြောက်ဘက်တစ်ဝိုက်၌လည်း ဂျာမန် နာဇီတပ်တို့၏ အဖိအနှိပ်ကို ခံနေရလေသည်။

ရေတပ်ဘက်တွင်လည်း ဗြိတိသျှတို့၏ အားကောင်းလှသော ဟုဒ်ခေါ် သင်္ဘောကြီးကို နှစ်မြှုပ်ပစ်လိုက်၏။ အတ်(ခ်)ရွိုင်ရယ်ခေါ် အင်္ဂလိပ်တို့၏ လေယာဉ်ပျံတင်သင်္ဘောကြီးမှာလည်း ဂျီဘရောတာအနီး၌ အနှစ်ခံလိုက်ရပြန်သည်။ ထိုအတ်(ခ်)ရွိုင်ရယ် အနှစ်ခံရသောရက်မှာ အရှေ့ဘက်၌ ဂျပန်တို့က ပထမဆုံးအကြိမ် ရန်ကုန်မြို့ကို ဗုံးလာချသော ၁၉၄၀ ပြည့်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၂၃ ရက် မတိုင်မီ တစ်ရက်အလိုဖြစ်သော ဒီဇင်ဘာ ၂၂ ရက်ဖြစ်သည်။

၁၉၄၁ ခု၊ ဩဂုတ်လတွင် ဗြိတိသျှနန်းရင်းဝန်ချာချီသည် အမေရိကန်သမ္မတရုစဘဲ့နှင့် အတ္တလန္တိတ်သမုဒ္ဒရာထဲရှိ ပရင့်(စ်)အော့(ဖ်)ဝေးခေါ် သင်္ဘောကြီးပေါ်တွင် ၂၆ နိုင်ငံ မဟာမိတ်တပ်ပေါင်းစုဖွဲ့ရေးကို ဆွေးနွေးကြသည်။ အတ္တလန္တိတ်သမုဒ္ဒရာ၌ ဆွေးနွေးသောကြောင့် 'အတ္တလန္တိတ်ချာတာ' ဟုခေါ်သည်။ ထိုစာချုပ်ပါသဘောအချို့တွင် စစ်ကြီးအတွင်း မဟာမိတ်တို့ဘက်မှ လူအင်အား၊ လက်နက်အင်အား ကူညီသော လက်အောက်ခံနိုင်ငံတို့အား စစ်ပြီးသောအခါ ကိုယ်ပိုင်လွတ်လပ်သောအစိုးရများ ဖြစ်စေရမည်ဟူသော အချက်တစ်ချက်ပါ၏။

ယင်းကြေညာချက်နှင့်ပတ်သက်၍ မြန်မာပြည်ဥပဒေပြုလွှတ်တော်တွင် ခေါင်းဆောင်အချို့တို့က ဗြိတိသျှကိုလိုနီဆိုင်ရာရုံးသို့ ကြေးနန်းရိုက်၍မေးသောအခါ မြန်မာပြည်နှင့်မဆိုင်သလိုလို ပြန်ကြားသည်ဟု သိခဲ့ရ၏။

သို့သော် အရင်တစ်နှစ် ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ်၊ ဆောင်းကုန်စက မြန်မာပြည်(ဗမာပြည်)သို့ ဘိလပ်မှ ဆာစတက်ဖို့(ဒ်)ခရစ် ရောက်ရှိလာပြီး

မြန်မာပြည်ခေါင်းဆောင်များကို တီးခေါက်ကြည့်သည်။ ထိုအချိန်က ၇၆၊ ရေကျော်လမ်းတွင်ရှိသော “တို့ဗမာအစည်းအရုံး”သို့ တစ်နေ့သော တစ်ညနေတွင် ဆာစတက်ဖို့(ဒ်)ခရစ်ရောက်လာပြီး စစ်ကြီးအရေး၌ အင်္ဂလိပ်တို့နှင့်တွဲရန်၊ တွဲလျှင် စစ်ပြီးသောအခါ ကိုယ်ပိုင်ဆုံးဖြတ်ခွင့် လမ်းကြောင်းဖြစ်သော ဒိုမီနီယံအုပ်ချုပ်ရေးကို ဗြိတိသျှအာဏာပိုင်တို့က စဉ်းစားလိမ့်မည်စသော သဘောထားပါသည့်စကားများနှင့် သခင်များ အားဆွေးနွေး၏။ တို့ဗမာသခင်များက လုံးဝလွတ်လပ်ရေးသာလိုသည် ဟုဆိုကြသည်။ ထိုအချိန်က သခင်တွေမှာ ဒိုမီနီယံ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ရေ ရေလည်လည် မသိကြသေး။ ထို့ကြောင့် ‘ဒိုမီနီယံ’ဆိုသည့် အသံကိုပင် မကြားချင်ကြဖြစ်နေ၏။ ထို့အပြင် ဤစစ်ကြီးတွင် ဗြိတိသျှတို့ပြုတ်သွား သော် သူ့ဘက်ကကူမိသောနိုင်ငံများလည်း ချောက်ကျမှာ စိုးရိမ်ရ သည် ဟု မြင်မိကြသည်။ သခင်အနည်းငယ်က စဉ်းစားချင်သည်။ သခင်ခပ် များများက အင်္ဂလိပ်ကိုမယုံ။ ထို့ကြောင့် မပေါင်းလို။ ‘ဒီအချက်ပဲ ဒင်းကို အလဲချတာကောင်းသည်’ဟု ယူဆကြသည်။

ဆိုလိုရင်းမှာ အင်္ဂလိပ်တို့တွင် ၁၉၄၀၊ ၄၁၊ ၄၂ အထိ ဟိုကကူပါ ဒီကကူပါနှင့် အရူးမီးဝိုင်း ဖြစ်နေကြောင်းကို သဘောပေါက်ရန်မျှသာ ဖြစ်၏။

ယခု အတ္တလန္တိတ်ချာတာ မဟာမိတ်စာချုပ်အဖွဲ့ဖွဲ့ရန် ကြေညာ သောအခါ လက်အောက်ခံနိုင်ငံများ ကိုယ်ပိုင်လွတ်လပ်သောအစိုးရ ဖွဲ့ရေးတွင် မဟာမိတ် ၂၆ နိုင်ငံပါသောကြောင့် နည်းနည်းအားရှိသွားဟန် တူသည်။ မြန်မာပြည်လိုနိုင်ငံမျိုးနှင့် ထိုစာချုပ် မဆိုင်သလိုပဲ အင်္ဂလိပ်က လုပ်လာပြန်သည်။

သို့သော် အင်္ဂလိပ်တို့သည် အရှေ့ဘက်ရန်ကိုတော့ ဂရုပြုမိကြ ဟန်ရှိ၏။ အရှေ့ဘက်အရှေ့တောင်ရှိ ကိုလိုနီနိုင်ငံများ၏ ရေပြင်ကို

ကာကွယ်ကြရန် အရေးကြီးမှန်းတော့သိကြ၏။ ထို့အတွက် စင်ကာပူကို အလွန်ခိုင်မာသောရေတပ်စခန်းကြီးအဖြစ် ၁၉၃၉ ခုနှစ်စတင်၍ ငွေပေါင်း ပေါင်သန်း ၆၀ အကုန်အကျခံကာ တည်ဆောက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဗြိတိသျှစစ်သား ၆၀၀၀၀ ကိုလည်း ပို့လိုက်သည်။

အတ္တလန္တိတ်ချာတာကိစ္စဆွေးနွေးရန် ချာချီနှင့်ရုစဘဲ့တို့ တွေ့ဆုံတိုင်ပင်ကြရာ၌ ၎င်းအပေါ်မှာပင် ဆွေးနွေးပွဲကျင်းပခဲ့သော ပရင့်(စ်)အော့(ဖ်)ဝေး စစ်သင်္ဘောကြီးနှင့် ရီးပါး(လ်) စစ်သင်္ဘောကြီး ၂ စင်းကိုလည်း စင်ကာပူရေတပ်စခန်းကြီးသို့ပို့လိုက်၏။ နောက်ထပ် ဂေါ်ရခါးနှင့် ကုလားစစ်သား၊ သြစတြေးလျား၊ နယူးဇီလန် စစ်သားပေါင်း ၄၀၀၀၀ ကိုလည်း တင်ပို့လိုက်သေး၏။ ထိုအချိန်မှာ အရှေ့ဘက်၌ ဂျပန်က စစ်စတင်ကြေညာရန်ရက် နီးနေပြီ။

ထိုအချိန် ၁၉၄၁ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ (၂၆)ရက်ကစ၍ ရုရှားကို စတိုက်သော နာဇီတပ်များပင် ဒီဇင်ဘာလတွင် ယူကရိန်းကိုလွန်၍ ဖော်လဂါမြစ်ဝှမ်းဆီသို့လည်းကောင်း၊ မြောက်ဘက်၌ လီနင်ဂရက် စစ်မျက်နှာတွင်လည်းကောင်း တိုက်နေကြပြီ။ ရုရှားတို့မှာ မြေလှန်စနစ်နှင့် တစ်ဆုတ်တည်း ဆုတ်ပြေးနေ၏။

ရုရှား၌သာမဟုတ် အီဂျစ်တွင်လည်း အီတလီတပ်တို့က တိုက်နေပြီ။ ၁၉၃၆ ခုနှစ်က အီဂျစ်နှင့်ဗြိတိသျှတို့စာချုပ်အရ စူးအက် တူးမြောင်းကာကွယ်ရေးတွင် ဗြိတိသျှတို့ မျက်လုံးပြူးနေချိန်ဖြစ်၏။ ဘင်ဂါဇီနှင့် ထိုဘရပ်မှ ဗြိတိသျှတပ်များ ဆုတ်နေဆဲဖြစ်သည်။

အရှေ့ဘက်က ဂျပန်တို့၏ တောင်းဆိုချက်အရ အင်္ဂလိပ်တို့သည် တရုတ်-မြန်မာလမ်းမကြီးကိုပါ ဂျပန်ကျေနပ်အောင် ၁၉၄၁ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လလယ်တွင်ပိတ်ပေးခဲ့ရ၏။ ထိုလမ်းမကြီးမှာ ချန်ကေရိတ်တရုတ်တို့က ကုန်းပိုင်းမှ စစ်လက်နက်ပစ္စည်းများသယ်ယူရန် ဗြိတိသျှတို့နှင့်တိုင်ပင်

၍ ဖွင့်ခဲ့သော လမ်းကြီးဖြစ်၏။ ဖောက်လုပ်ရသောအကြောင်းရင်းမှာ တရုတ်ပင်လယ်ကမ်းခြေတစ်ခုလုံး ဂျပန်က ပိတ်လုနီးပါး တိုက်ထား၍ နောက်ပိုင်း ကုန်းလမ်းတစ်ခုကို ဖောက်လုပ်ခြင်းဖြစ်သည်။

၁၉၃၉ ခုနှစ်က စ၊ဖောက်ရာ ကူမင်း၊ ယူနန်မှ လားရှိုးအထိ မိုင်ပေါင်း ၁၆၀၀ ရှည်၏။ လူပေါင်း ၃ သိန်းမျှနှင့် အရေးတကြီး ဖောက်ရသဖြင့် ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ်လောက်က ပြီးစီးသည်။ ထိုနှစ်တွင်ပင် အမေရိကန်က စစ်ပစ္စည်းများကို ရန်ကုန်ဆိပ်ကမ်းမှတစ်ဆင့် ထိုလမ်းကိုဖြတ်၍ တရုတ်ပြည်သို့ပို့သည်။ တရုတ်ငွေစက္ကူများကိုလည်း ရန်ကုန်တွင်ပုံနှိပ်ရန် ပြင်သစ်သို့ ကန်ထရိုက်ပေးထားရာ ကင်းဘဲလမ်း (ယခုငါးထပ်ကြီးဘုရားလမ်း)မှ သောမတ်ဒီလာရူးတိုက်ကြီးကိုဆောက်ပြီး တရုတ်ငွေစက္ကူများ ထုတ်လုပ်၏။

ယင်းသို့ မြန်မာပြည်မှတရုတ်ပြည်သို့ စစ်ပစ္စည်းနှင့်ငွေစက္ကူများ ပို့ပေးနေသောကိစ္စကို ဂျပန်သည် မျက်ထောင့်နီကြီးနှင့်လှမ်းကြည့်ပြီး အင်္ဂလိပ်အား ထိုလမ်းမကြီးပိတ်ထားရန် ခပ်တင်းတင်း တောင်းဆိုလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

အင်္ဂလိပ်အနေနှင့်မူ ဤသို့လိုက်လျောလိုက်ပါက ဂျပန်၏ အရှေ့ဘက်ရန်က အနည်းငယ်စိတ်ချရမည်ဟုယုံ၍ ဂျပန်ကို ချောလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ သို့သော် ဂျပန်ကား ဤသို့မဟုတ်ပေ။ အင်္ဂလိပ်ရော အမေရိကန်ကိုပါ တွယ်နိုင်ရန် ချက်ကောင်းချောင်းနေသူဖြစ်၏။ အမေရိကန်ကို ဂျပန်က တွယ်ချင်နေသည်မှာ ဤသို့ဖြစ်သည်။

ဂျပန်နှင့် အမေရိကန်တို့သည် ၁၉၃၉ ခုနှစ် မတိုင်မီက ကုန်စာချုပ်တစ်ခုချုပ်ထားခဲ့ကြ၏။ သဘောမှာ အမေရိကန်က သူ့တွင်အလဟဿ ပိုလျှံနေသော သံတိုသံစများရောင်းရန်ကို ဂျပန်က ဝယ်ယူဖို့သဘောတူပြီး ဆက်ဆံခဲ့ကြ၏။ ၁၉၃၈ ခုနှစ် ဂျပန်က တရုတ်ကိုတိုက်နေသော

အခါ အမေရိကန်က မကျေနပ်။ တရုတ်ပြည်၌ မော်စီတုံးစသည့် ကွန်မြူနစ်တို့တစ်စတစ်စ ပြန့်ပွားလာနေသည်ကို အမေရိကန်က မလိုလားသည့်အတိုင်း ချန်ကေရှိတ်ကို အမေရိကန်ပေါက် တရုတ်အမျိုးသမီးတစ်ဦးနှင့် မြို့ဆွယ်ယူပြီး ကွန်မြူနစ်ဆန့်ကျင်ရေးလုပ်ထားခဲ့သည်မှာ ကြာပြီဖြစ်၏။

ယခုလို ဂျပန်က ချန်ကေရှိတ်၏ တရုတ်ပြည်ကိုတိုက်သောအခါ ကွန်မြူနစ်ဆန့်ကျင်ရေးတိုက်ပွဲအတွက် အမေရိကန်ကပေးပို့ရသော လက်နက်ပစ္စည်းများသည် ကွန်မြူနစ်ကိုတိုက်ခိုက်ရာတွင် ကုန်ရသည်ထက် ဂျပန်ကို ပြန်လည်တိုက်ခိုက်ရေး၌ပို၍ကုန်နေ၏။ ထို့ပြင် ကွန်မြူနစ်ဆန့်ကျင်ရေးအတွက် ၎င်းက အားပေးမွေးမြူထားသော ချန်ကေရှိတ်ကို တိုက်လာသောဂျပန်အား မလိုလားပေ။ ဤအတွက် တရုတ်ပြည်ကို မတိုက်ရန် ဂျပန်ကို အမေရိကန်ကအရေးဆိုသည်။ ဂျပန်က မလျှော့ပေ။ တိုက်မြဲတိုက်နေ၏။

သို့အတွက် ၁၉၃၉ ခုနှစ်ပိုင်းမှာပင် ဂျပန်သို့ရောင်းချနေသည့် သံတိုသံစတင်ပို့ခြင်းကို အမေရိကန်ကရပ်ပစ်ပြီး စာချုပ်ကိုဖျက်လိုက်၏။ အမေရိကန်ရှိ ဂျပန်အမျိုးသားတို့၏ အကျိုးစီးပွားအားလုံးကိုလည်း ပိတ်ပစ်လိုက်သည်။

‘တရုတ်ကို မတိုက်ပါ’ ဟု အရောင်းအဝယ်စာချုပ်ကို ကတိဝန်ခံချက်ရမှ အသစ်ပြန်ချုပ်ပြီး သံတိုသံစဆက်ရောင်းမည်ဟု အမေရိကန်က စကားခေါ်နေစဉ် အမေရိကန်၏ ကတိကိုလက်မခံဘဲ ကာပြန်သည့်အနေနှင့် ဂျပန်သည် ၎င်းနှစ် ၁၉၃၉ ခုနှစ်ထဲမှာပင် ဥရောပ၌ ဗိုလ်ကျစိုးမိုးလာသော ဂျာမနီ၊ အီတလီတို့၏ ဝင်ရိုးတန်းအဖွဲ့သို့ ဝင်လိုက်လေသည်။

ထိုအချက်ကြောင့်လည်း အင်္ဂလိပ်သည် ဝင်ရိုးတန်းအဖွဲ့ဝင်ဖြစ်သောဂျပန်ကို အရှေ့ဘက်ကိုလိုနီများအတွက် ချော့သည့်အနေနှင့်

တရုတ်-မြန်မာ လမ်းမကြီးကိစ္စတွင် ဂျပန်အလိုကျ ပိတ်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုအခါ အမေရိကန်၏အငြိအငြင်ကိုလည်း အင်္ဂလိပ်မှာ မခံနိုင်သဖြင့် ဂျပန်ကျေနပ်ရုံ ၃ လမျှ ခေတ္တပိတ်ထားခြင်းသာပါဟု မျက်နှာငယ်နှင့် တောင်းပန်ပြောဆိုသည်။

ဤအထိ ဗြိတိသျှတို့မှာ ဥရောပနှင့် အရှေ့အလယ်ပိုင်းတစ်ဝိုက်စစ်မျက်နှာများ၌လည်း အရေးမလှ၊ အရှေ့ဘက်ဂျပန်ကိုလည်း မျက်နှာငယ်ခံကာ လိုက်လျောနေရခြင်းဖြစ်နေသည်မှာ စစ်ဖြစ်သည်မှစ၍ ၁၉၄၁ ခုနှစ် ကုန်ခါနီး တစ်လခန့်အလိုထိ ဖြစ်လေသည်။

ဤသို့ အရှေ့ဘက်၌ အင်္ဂလိပ်နှင့် ရုရှားတို့ ကိစ္စများနေကြသည်ကိုကြည့်ကာ ဂျပန်က အချက်ကောင်းပေါ်ပြီဟူ၍ လက်ခမောင်းထ၍ ခတ်လိုက်လေပြီ။

၁၉၄၁ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁ ရက်တွင် ဂျပန်ရေငုပ်သင်္ဘောများသည် ပစိဖိတ်သမုဒ္ဒရာအလယ် ဟာဝေယံကျွန်းရှိ ပါး(လ်)ဟားဘားခေါ် အမေရိကန်ရေတပ်စခန်း ပုလဲဆိပ်ကမ်းကို စ,၍တိုက်တော့သည်။ ထိုနေ့၌ပင် ဂျပန်၊ အမေရိကန်နှင့် အင်္ဂလိပ်တို့ စစ်ကြေညာလိုက်ပြန်သည်။ တစ်ဆက်တည်း ထိုနေ့တွင်ပင် ရုန်ဟဲမြို့ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ရပ်ကွက်ကို ဂျပန်သိမ်းလိုက်၏။ ပြင်သစ် အင်ဒိုချိုင်းနား (ယခုဗီယက်နမ်) ကိုမူ ဂျပန်သည် အနောက်ဥရောပ၌ ပြင်သစ်ကို ဂျာမန်သိမ်းပိုက်ပြီးသော နောက် ၃ လကြာခန့်ကပင် အတင်းဝင်ရောက်ကာ လေယာဉ်ပျံကွင်းများ တည်ဆောက်ထားပြီးဖြစ်၏။ ဂျပန်စစ်တပ်များလည်း ပို့ထားပြီးဖြစ်ရာ ယိုးဒယားနယ်စပ်အထိ ဖြန့်ထားပြီး အရန်သင့်ဖြစ်နှင့်ထားသည်။

ပုလဲဆိပ်ကမ်းကိုတိုက်စဉ်က အမေရိကန်ရေငုပ်သင်္ဘော ၃ စင်း၊ စစ်သင်္ဘောကြီးတစ်စင်း၊ တိုက်လေယာဉ် ၄၁ စင်း၊ စစ်ပစ္စည်းနှင့်

ရေနံဓာတ်ဆီ အမြောက်အမြား မီးလောင်ပျက်စီးသွား၏။

နောက်တစ်နေ့ ဒီဇင်ဘာလ ၈ ရက်တွင် အင်ဒိုချိုင်းနား၌ အသင့် ရှိနေသော ဂျပန်တပ်များသည် ယိုးဒယားကိုဝင်ပြီး တပ်ဖြန့်လိုက်၏။ ယိုးဒယားက ခေတ္တသာတိုက်ဟန်ယောင်ဆောင်ပြီး ဂျပန်နှင့်မဟာမိတ် လုပ်လိုက်၏။

ဒီဇင်ဘာ ၉ ရက်တွင် ယိုးဒယားထဲက ဂျပန်တပ်များ အချို့မာ လာယုဘက်ကို ချီတက်သည်။ ယိုးဒယားတပ်အချို့ပါ အကူပါသည်။ ဟောင်ကောင်ကို ၎င်းနေ့ စတိုက်ပြီး ဒီဇင်ဘာလ ၂၄ ရက်၌ သိမ်းပိုက် လိုက်သည်။ ဖိလစ်ပိုင် မနီလာမြို့သို့ ဒီဇင်ဘာလ ၁၁ ရက်တွင် ချီလာပြန် သည်။ အမေရိကန်တပ်က ခံချနေသဖြင့် ဇန်နဝါရီလ ၂ ရက်ကျမှ မနီလာကိုဂျပန်ရသည်။ ထိုတိုက်ပွဲမှအမေရိကန်တပ်များလည်း ဘာတန် ကျွန်းဆွယ်သို့ဆုတ်၍ တစ်ခါခုခံကြရာ ၄ လကြာမှ ဂျပန်က ဖိလစ်ပိုင်ကို သိမ်းနိုင်သွားသည်။

ဂျပန်တပ် မာယုထဲရောက်သွားသော ဒီဇင်ဘာလ '၁၀ ရက်တွင် စင်ကာပူရေတပ်အတွက် ဗြိတိသျှတို့က အလွန်အားကိုးအားထားနှင့်ပို့ လိုက်သော စစ်သင်္ဘောကြီး ၂ စင်းဖြစ်သည့် ပရင့်(စ်)အော့(စ်)ဝေးနှင့် ရီးပါး(လ်)ကို ဂျပန်လေတပ်က နှစ်မြှုပ်ပစ်လိုက်သည်။ နှစ်မြှုပ်ပစ်လိုက် သည်မှာအလွန်ယဉ်၏။ ဗုံးအပြည့်တင်ထားသော ဂျပန်လေယာဉ်ပျံ သည် အပေါ်တည့်တည့်ကစိုက်ဆင်းလာပြီး သင်္ဘောကြီးတွေ၏ ခေါင်း တိုင်ထဲသို့ ထိုးချဖောက်ခွဲလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဂျပန်လေယာဉ်ပျံသမား လည်း တစ်ခါတည်းအသေခံသွား၏။ ၂ စင်းစလုံး တစ်ချိန်တည်းကို ဤအတိုင်း ပေါက်ကွဲနှစ်မြှုပ်သွားသည်။

ဤတွင် ဂျပန်တို့၏တိုက်ခိုက်ပုံကိုကြည့်၍ ဗြိတိသျှတပ်များ မျက်လုံးပြူး၊ မျက်ဆန်ပြူးနှင့် သွေးပျက်မတတ် ဖြစ်သွားကြသည်။

စင်ကာပူကိုမူ ဖေဖော်ဝါရီလ ၉ ရက်မှတိုက်သည်။ စင်ကာပူမှာ ရေကြောင်းခံတပ်ကိုသာ အားကိုးထားလေရာ စင်ကာပူရှိ ဗြိတိသျှတို့သည် ဂျပန်တပ်များ ရေကြောင်းကသာ အကြီးအကျယ်ဝင်လာလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ထားကြပြီး ရောက်ကိုသာ အမြောက်တွေဆင်ကာ စောင့်နေကြသည်။

ဂျပန်တပ်ကယ်ဝင်လာသောအခါ မာလာယုကုန်းပိုင်းက လှည့်ဝင်သိမ်းသည်။ စင်ကာပူရေတပ်ကြီးမှာ ရှေ့ကိုငေးနေတုန်း နောက်ကျောမှ ဇက်ပိုးကိုဝင်အုပ်ကာ ဖနောင့်နှင့်ပါ ဆောင့်ကန်ခံလိုက်ရသလို ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၄ ရက်တွင် ကျသွားလေတော့သည်။ ဗြိတိသျှတပ်သား ၆၀၀၀၀၊ ဩစတြေးလျနှင့် ဂေါ်ရခါး၊ ပန်ချာပီ တပ်သားပေါင်း ၄၀၀၀၀ ကျော်နှင့် စက်လက်နက်ပစ္စည်းပေါင်းများစွာ ဂျပန်တို့ဆီ၌ အသိမ်းခံလိုက်ရသည်။

ဘီလပ်လွတ်တော်၌ မစ္စတာချာချီသည် စင်ကာပူကျဆုံးခြင်းအတွက် ရင်ကွဲပဲက်လက် မချိမဆုံးဖြင့် -

“ဒီတစ်ချိ စင်ကာပူခံရတာ ဗြိတိသျှရာဇဝင်မှာ အနာဆုံးပဲ” ဟု ညည်းညူကာ မရှူနိုင်မရှိုက်နိုင် ဖြစ်သွား၏။

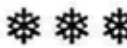
သင်္ဘောကြီး ၂ စင်းနှင့် စစ်သည် ၄၀၀၀၀ ကျော်မှာ အာဖရိကစစ်မြေပြင်မှ အရေးတကြီးပို့လိုက်သောတပ်သားများ ဖြစ်၏။ စင်ကာပူရောက်ပြီး ရက်ပိုင်းခန့်တွင်ပြုတ်သွားရာ ဂျပန်တို့လက်ဝက်အပ်ဖို့ ပို့လိုက်သလို ဖြစ်သွားသည့်အတွက် ပါလီမန်တစ်ခုလုံး မှိုင်ကျသွားခြင်း ဖြစ်သည်။

ယိုးဒယားထဲရောက်ရှိနေသော မြောက်ပိုင်းရှိ ဂျပန်တပ်များသည် မြန်မာပြည်တောင်ဘက်စွန်း ကော့သောင်းမှလည်းကောင်း၊ မြဝတီမဲဆောက်မှ မော်လမြိုင်သို့လည်းကောင်း တစ်ဟုန်ထိုး ချီလာကြရာ

ဇန်နဝါရီလထဲ၌ပင် မော်လမြိုင်တွင် တာဝန်ကျနေသော ဗြိတိသျှ ၁၇ တပ်မနှင့် ရင်ဆိုင်ကြရသည်။

ဗြိတိသျှတို့၏ ၁၇ တပ်မသည် ဂျပန်ကို မော်လမြိုင်၌ ၂၄ နာရီပင် မခံနိုင်ပေ။ မုတ္တမဘက်သို့ဆုတ်ကာ မီးရထားလမ်းအတိုင်းခံလိုက်၊ ဆုတ် လိုက်နှင့် ပဲခူး-ရန်ကုန်ဘက်ကို ဗြိတိသျှတို့၏ အောင်မြင်စွာ ဆုတ်ခွာ နည်းနှင့် ဆုတ်ခွာလာကြရပေတော့သည်။

ဤသည်ကစ၍ အင်္ဂလိပ်တို့မှာ မြန်မာပြည်မှ တစ်ဆုတ်တည်း ဆုတ်လာနေကြရရာ နောက်ဆုံးအိန္ဒိယနိုင်ငံ အာသံပြည်နယ်၏ မြို့တော် ဖြစ်သော အင်ဖာနားကိုပင် ဂျပန်စစ်ကြောင်းကြီးနှစ်ကြောင်းက ရောက် လာလေတော့သည်။

အင်္ဂလိပ်တို့က သူတို့၏ အင်ဖာရွှေမြို့တော်ကြီးကို တပ်ထောင်ပါ ဗိုလ်ထုနှင့် လူစုကာကွယ်နေကြချိန်၌ပင် မတ်လ ၇ ရက်တွင် အင်္ဂလိပ် တို့၏ အမှတ် ၁၇ တပ်မကို ချေမှုန်းသုတ်သင်ရန်နှင့် အမှတ် ၂၀ တပ်မ အားဖြိုခွင်းရန် ဂျပန်တို့၏ အမှတ် ၃၃ တပ်မဟာသည် ဂျပန်တို့၏ တီးတိန်နှင့် တမူးသို့ စစ်ကြောင်းကြီး နှစ်ကြောင်းခွဲ၍ ချီတက်လာ တော့ သည်။ ကဘော်မြစ်ဝှမ်း ရာဂြိုဟ်တွင် အခြေစိုက်ထားသော ဗိုလ်မှူး အိုဂဝါနှင့် ဗိုလ်မှူးဆိတ်တို့ ဦးစီးသောတပ်ဖွဲ့နှစ်ခုသည် တောလမ်း တောင်လမ်းအတိုင်း ချီတက်လာကာ မဏိပူရမြစ်ကူးတံတားကို အုပ်မိုး ထားသော ကျူတန်တောင်တန်းကို ထိန်းသိမ်းထားကြ၏။

တမူးသို့ချီတက်လာသော အမှတ် ၃၃ တပ်မ စစ်ကြောင်းတွင် ၂၁၃ တပ်ဖွဲ့မှ တပ်ရင်းတစ်ရင်းနှင့် အမှတ် ၁၄ တင့်ကားတပ်ဖွဲ့မှ အလတ်တန်းစား ၂၁ စီး၊ အပေါ့စားတင့်ကား အစီး ၄၀ ပါလာသည်။

တပ်မတွင်ရှိသမျှ အမြောက်အားလုံးလိုလိုလည်း ဤစစ်ကြောင်းနှင့်အတူ ချီတက်လာသည်။ ဤစစ်ကြောင်းကိုဦးစီးသူယာမာမိုတိုက တမူးမြို့သို့ ရောက်လာသည့်အချိန်၌ ချင်းတွင်းကို ဖြတ်ကျော်ပြီးဖြစ်နေသော အမှတ် ၁၅ တပ်မမှ စစ်ကူရရှိနိုင်သည်ဟု တွက်ဆထားသည်။

တီးတိန်သို့ချီတက်လာသောစစ်ကြောင်းသည် မတ်လ ၈ ရက်တွင် တီးတိန်တောင်ဘက် ၁၅ မိုင်ကွာမှနေ၍ မဏိပူရမြစ်ကိုဖြတ်ကူးကာ အင်ဖာလမ်းရှိ မိုင်တိုင်အမှတ် ၁၆၀ ကို ချုပ်ကိုင်ထားရန် ရည်စူးထား သည်။

ဂျပန်တပ်များက မတ်စောက်သောတောင်များ၊ ထူထပ်သောတော များကို ညအချိန်မှသာဖြတ်ကျော်၍ မြောက်ဘက်ခရီးအတိုင်း ချီတက် လာကြခြင်းဖြစ်ရာ အင်္ဂလိပ်တို့ဘက်မှ ကင်းထောက်လေယာဉ်များနှင့် ထောက်လှမ်းရေးတပ်များက မည်သို့မျှရှာမရလိုက်ဘဲ မျက်ခြည်ပြတ် သွားသည်။ ဤသည်တို့ကြောင့်လည်း ဂျပန်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မတ္တာဂူချီက “ငါတို့၏တပ်မတော်သည် ရှိမ်းဆာယာပိုမောက်၍ ကိုယ်ရောင်ဖျောက် နိုင်လောက်သည် အထိ စွမ်းပကားထက်မြက်ခဲ့လာပြီ”ဟု ကြုံးဝါးခဲ့ခြင်း ဖြစ်လေမည်။

မတ်လ ၉ ရက်တွင် အမှတ် ၁၀ ဂေါ်ရခါးတပ်ဖွဲ့မှ တိုက်ကင်း ထွက်ရင်း မိမိအဖော်များနှင့်ကွဲသွားကာ တစ်ယောက်တည်း ကျန်ရစ်ခဲ့ သော ရဲဘော်တစ်ယောက်သည် မိမိတပ်ဖွဲ့ရှိရာသို့ ပြန်ရောက်လာပြီး အလွန်အရေးကြီးသော သတင်းတစ်ခုကို ပို့လိုက်၏။

သူသည် မဏိပူရမြစ်ကိုဖြတ်ကူးနိုင်သည့် နေရာတစ်ခုကို အုပ်မိုး နေသော တောင်ကုန်းတစ်ခုပေါ်တွင် တစ်ယောက်တည်းအမောဖြေနေ ခိုက် စစ်သည်လူအင်အားအလွန်များပြားသော ဂျပန်စစ်ကြောင်း တစ် ကြောင်းကို မြစ်အနောက်ဘက်ကမ်းပေါ်၌ မနေ့တစ်နေ့က တွေ့မြင်ခဲ့ရ

သည်ဟုဆို၏။ ထိုနေ့တွင်ပင် အင်ဂျင်နီယာအရာရှိတစ်ဦးကလည်း သူ၏နေ့စဉ်မှတ်တမ်း၌ “တီးတိန်မှာ ပွဲကြီးပွဲကောင်းတော့ စ၊နေပြီ။ ဂျပန်တွေကိုကြည့်ရတာ သိပ်ယုတ်မာကောက်ကျစ်ပုံရတယ်”ဟု မှတ်ချက်ရေးသားခဲ့သည်။

ဤအရာရှိကဲ့သို့ပင် အခြားအရာရှိများကလည်း ဂျပန်တို့သည် တဖြောင်းဖြောင်းနှင့် လက်ခမောင်းခတ်၍ ချီတက်လာနေကြပြီဟု ယူဆကြသည်။ ထို့ကြောင့်တိုက်ပွဲဖြစ်လျှင် ရှိနေရန် မလိုသော ကူလီတပ်ဖွဲ့၊ စစ်မြေပြင်တိရစ္ဆာန်ဆေးရုံ စသောအဖွဲ့များကို ထိုအချိန်ကစ၍ အင်ဖာသို့ပြန်ပို့ရန်သင့်နေပြီဟု သဘောရရှိကြသည်။

ရောက်ရှိလာသောသတင်းများအရ ဂျပန်တပ်များသည် အင်္ဂလိပ်တို့ဖောက်ခွဲဖျက်ဆီးခဲ့သော “တက်ကဲ” ကြိုးတံတားရှိရာသို့ ရောက်နေကြပြီဟုလည်းကောင်း၊ ဂျပန်များသည် အခြားကြိုးတံတားတစ်ခုရှိရာ တူဘဲ(လ်)မှနေ၍ မဏိပူရမြစ်အတိုင်း ဆင်များနှင့်စုန်ဆင်းလာကြပြီဟူ၍လည်းကောင်း ကြားနေကြရသည်။ “ကနေဒါ” တောင်ကုန်း၏ တောင်ဘက်တွင်လည်း ဂျပန်တို့၏ အမြောက်သံနှင့် မော်တာသံများမှာ ခါတိုင်းထက်လက်သံပြောင်နေကြသည်ကို ကြားနေရသည်။ ကိုဝင်၏ ဌာနချုပ်တပ်သားများနှင့် လေယာဉ်ကွင်း၊ ဆေးရုံ၊ ရိက္ခာဂိုဒေါင်များကို စောင့်နေရသော တပ်ဖွဲ့များသည် ခံကတုတ်ကျင်းများကိုစ၍ တူးကြရတော့သည်။ မတ်လ ၁၃ ရက်တွင် ဂျပန်စစ်ကြောင်းတစ်ခု နောက်က ကူလီထမ်းရာမှပြန်လာသော ချင်းရွာသားတစ်ယောက်ကို ရှေ့ကင်းအဖွဲ့တစ်ခုက ဖမ်းဆီးရမိသည်။ ထိုရွာသားက ဂျပန်များသည် မိုင်တိုင်အမှတ် ၁၀၁ သို့ချီတက်သွားကြောင်း ပြောပြ၏။

ထိုနေ့ည ရှစ်နာရီကျော်ကျော်ကလေးတွင် အမှတ် ၄ တပ်မကြီး၏ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဖြစ်သူ စကွန်းက အမှတ် ၁၇ တပ်မ ဦးစီးဖြစ်သူကိုဝင်

အား တပ်ကိုအင်ဖာသို့ ဆုတ်ခွာလာရန် တယ်လီဖုန်းဖြင့်လှမ်း၍ အမိန့် ပေးလာ၏ ။

စက္ကန်းမှာ အင်ဖာနှင့်တီးတိန်လမ်းပေါ်ရှိ မိုင်တိုင် ၁၀၉ ရိက္ခာ ဂိုဒေါင်ကိုစောင့်ရှောက်နေရသော တပ်ဖွဲ့ခေါင်းဆောင်ထံမှ ဂျပန်တပ် များသည် ရိက္ခာဝေစခန်း၏ အနောက်ဘက် မိုင်အနည်းငယ်အကွာသို့ပင် ရောက်ရှိနေကြောင်း၊ စခန်းတွင် အလုပ်သမား ၅၀၀၀ ရှိနေပြီး တိုက် ခိုက်ရေးတပ်ဖွဲ့ဆို၍ကား ဝန်ထမ်းတပ်ဖွဲ့တစ်ဖွဲ့နှင့် စက်သေနတ်တပ်ဖွဲ့ ၃ ခွဲသာရှိနေကြောင်း၊ စခန်းမှာ မြေပြန့်တွင်တည်ရှိနေပြီး ဂိုဒေါင်များ ကိုလည်း နေရာအနှံ့ဖြန့်၍ ထားရသောကြောင့် ခုခံကာကွယ်ရန် များစွာ အခက်တွေ့ကြောင်း သတင်းပို့ချက်အရ ကိုဝင်အား ဆုတ်ခွာလာရန် အမိန့်ပေးလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

ကိုဝင်သည် စက္ကန်းထံမှ ဆုတ်မိန့်ရပြီး ၂၁ နာရီအတွင်း တီးတိန် ပတ်ဝန်းကျင် ၁၅ မိုင် ပတ်လည်မှ မော်တော်ယာဉ်များနှင့် စစ်သည်များ မှာ တောများတောင်များပေါ်မှကျော်ကာ မိုင် ၂၀ ကျော်အကွာသို့ ရောက် နေသော ရှေ့တန်းစခန်းမှ စစ်သည်ရဲမက်များကို တီးတိန်သို့ပြန်၍ ခေါ် ယူနေသည်။ ပြီးမှ ခြေလျင်တပ်သား ၁၆၀၀၀၊ မော်တော်ယာဉ် ၂၅၀၀၊ လားအကောင်ရေ ၃၀၀ ကို တီးတိန်မှစ၍ ဆုတ်ခွာရတော့၏။

မတ်လ ၁၃ ရက် ညရှစ်နာရီကျော်ကျော်တွင် ဆုတ်မိန့်ရသော ကိုဝင်သည် ၁၅ မိုင်၊ မိုင် ၂၀ တပ်ဖြန့်ထားရသော တပ်မတစ်ခုလုံးကို မတ်လ ၁၄ ရက် ညနေ ၅ နာရီတိတိအချိန်၌ တီးတိန်ကိုကျော်ခိုင်းစေနိုင် ခဲ့၏။ သို့သော် ထိုအချိန်တွင်ပင် ဂျပန်တို့၏ ၂၁၄ တပ်ဖွဲ့သည် တီးတိန်- အင်ဖာလမ်းပေါ်ရှိ မိုင်တိုင် ၁၀၉ သို့ ချဉ်းကပ်လာနိုင်၍ ကိုဝင်၏ ဆုတ်ခွာ ရေးလမ်းကြောင်းကို ဖြတ်တောက်ပစ်နိုင်ခဲ့လေပြီ။

တီးတိန်တစ်မြို့လုံးမှာ ရိက္ခာများ၊ ဂိုဒေါင်များ၊ စစ်တန်းလျားများ

ကို မီးတင်ရှို့ထားရှိခဲ့ကြသည့်အတွက် မီးတောက်မီးလျှံများ ညီးညီး တောက်လောင်နေလေသည်။ စစ်သည်ရဲမက်တို့သည် လျင်မြန်နိုင်သမျှ လျင်မြန်အောင် ဆုတ်ခွာနေကြရ၏။

မိုင်တိုင် ၁၀၉ တွင် အင်္ဂလိပ်တို့၏ အခြေအနေမှာ ဆိုးဆိုးဝါးဝါး ဖြစ်နေသည်။ ပြန်ပြူးသောမြေနေရာနှင့် သုံးရေ သောက်ရေ အလွယ် တကူ ရရှိနိုင်ရန် စခန်းမှရိက္ခာဂိုဒေါင်များကို ချောင်းကမ်းနံဘေးတွင် ဆောက်လုပ်ထားခဲ့သည်။ လက်နက်မကိုင်တတ်သော အလုပ်သမား ၅၀၀၀ ခန့် စခန်းတွင်ရှိနေပြီး သူတို့အား အကာအကွယ်ပေးနိုင်သည့် စစ်သည်အင်အားကနဦးပါးလျက်ရှိနေရာ ဂျပန်တို့သည် စခန်းအနောက် ဘက်ရှိ တောင်ကုန်းကို သိမ်းယူလိုက်ပြီးနောက် တီးတိန်-အင်ဖာလမ်းကို ဤနေရာကနေ၍ ဖြတ်တောက်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

မတ်လ ၁၄ ရက်တစ်နေ့လုံး စခန်းရှိ စစ်သည်ရဲမက်များက မျက်နှာချင်းဆိုင်ရှိဂျပန်များကို မော်တာများနှင့် တိုက်ခတ်ထု၍ ခုခံနေသည်။ မှောင်စပြုလာသည့်အချိန်တွင် ဂျပန်တို့က ဤစခန်းကို ဝိုင်း၍သဲကြီး မဲကြီး ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်လာတော့သည်။ သူနာပြုကားတစ်စီးက ည ၁၁ နာရီတွင် စခန်းမှ မောင်းပြေးထွက်သွားနိုင်ခဲ့သည်။

စခန်းရှိ စစ်သည်ရဲမက်တို့မှာ မတ်လ ၁၇ရက်သို့ ကူးလာသည်ထိ ခုခံနေကြ၏။ ၁၆ နက်ညတွင် အလုပ်သမား ၅၀၀၀ ကို အိန္ဒိယအမျိုး သားအရာရှိတစ်ဦးခေါင်းဆောင်ကာ တောလမ်းတောင်လမ်းများမှ ခေါ် ထုတ်သွားနိုင်ခဲ့သည်။ ၁၇ ရက်ရောက်တော့မှ ဤစခန်းကို စွန့်လွှတ်ရန် အမိန့်ရောက်လာသည်။ ထိုအချိန်တွင်ဆရာဝန်များက ဒဏ်ရာရနေသော စစ်သည်တပ်ဦးကို ခွဲစိတ်ကုသနေချိန်ဖြစ်သည်။

နောက်ချန်တပ်အဖြစ်ကျန်ခဲ့သော စစ်သားများက ရန်သူကို အတော်ကြာကြာခုခံနေပြီးမှ မိုင်တိုင်အမှတ် ၁၀၉ စခန်းကို စွန့်လွှတ်ခဲ့ကြ

ရတော့သည်။ ဂျပန်များသည် ကြွင်းကျန်ခဲ့သောရိက္ခာများ၊ ထရပ်ကားများနှင့် စစ်တန်းလျားတို့ကို ရရှိသွားခဲ့ကြသည်။

မတ်လ ၂၄ ရက်၌ ဤစခန်းကို ပြန်လည်သိမ်းပိုက်နိုင်ရန် ကင်မရွန်ဦးစီးသော အမှတ် ၄၈ တပ်မဟာက မိုင်တိုင် ၁၁၁ အရှေ့ဘက် တောင်ကုန်းများမှနေ၍ ချီတတ်တိုက်ခိုက်နေသည်။ အမှတ် ၉ ရှေ့ပြေး ချီတပ်ရင်းသည် တောင်ကုန်းပေါ်တွင်ရှိ စက္ကဝံရွာကိုသိမ်းပိုက်နိုင်ရန် အပြင်းတက်တိုက်သည်။ သို့သော် တပ်လန်၍ ပြန်ကျလာသည်။

ကိုဝင်၏ နောက်ချန်တပ်သည် ကျူတန်မှ မဆုတ်ခွာမီ မဏိပူရ မြစ်ကူးတံတားကို ဖောက်ခွဲဖျက်ဆီးပစ်ခဲ့သည်။ ဂျပန်တို့၏ အင်ဖာထိုး စစ်ကြီးစုရန် အရှိန်ယူနေစဉ် အင်္ဂလိပ်တို့၏ အမှတ် ၂၀ တပ်မသည် တမူး-စစ်တောင်းသွား လမ်းဆေးရှိတောထဲတွင် ဌာနချုပ်ဖွင့်ထားသည်။ တပ်မဌာနချုပ်အနီးတွင် အရေးပိုင်ရုံးရှိသည်။ အရေးပိုင်ရုံးအနီးတွင် အင်အား ၂၅၀ ခန့်ပါဝင်သော ပုလိပ်အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ရှိသည်။ အရေးပိုင်နှင့် ရာဇဝတ်ဝန်တို့သည် အလုပ်သမားများရရှိရေး၊ မြို့ရွာများမှ အရပ်သူ၊ အရပ်သားများကို ဘေးကင်းရာသို့ ပြောင်းရွှေ့ရေးလုပ်ငန်းများ ကူညီ ဆောင်ရွက်ပေးနေကြသည်။

စစ်တောင်းမှချင်းတွင်းသို့ ဆင်းသည့်လမ်းတွင် 'ဖိုးဆင်' ဟု နာမည်ကြီးနေသော ဒုမိုလ်မှူးကြီး ဘီး(လ်)ဝိလျံ၏ ဆင်တပ်ဖွဲ့သည် လမ်းဖောက်ခြင်း၊ တံတားခင်းခြင်း၊ မြေဖို့ခြင်း၊ သစ်ဆွဲခြင်း၊ နင်းကြမ်းခင်းခြင်း အလုပ်များနှင့် မအားအောင်ဖြစ်နေသည်။

ဝက်တုတ်ရွာတစ်ဝိုက်၌ တိုက်ပွဲဖြစ်လာသောအခါ လမ်းဖောက်လုပ်နေသော အလုပ်သမား ၂၀၀၀၀ နှင့် အသွားနှေးသလောက် အလုပ်တွင်ကျယ်သော မြေတူးစက်ကြီးများ၊ မြေညှိစက်ကြီးများနှင့်ဆင်များကို အင်ဖာသို့ပြောင်းရွှေ့ရန် အမိန့်ရောက်လာသည်။

အလုပ်သမားများအင်အားနှင့်ပစ္စည်းကိရိယာများ အရေအတွက် အပြင် ဆင်များကိုပါပေါင်းထည့်လိုက်လျှင် ဤမျှများပြားသော လူ၊ ပစ္စည်း နှင့်ဆင်များပါ ရှေ့တန်းစခန်းဖြစ်သော စစ်တောင်း-ချင်းတွင်းမှ အင်ဗာ သို့အရောက်ပြန်၍ တပ်ခေါက်ကြရမည့်အရေးမှာ ရင်မအေးစရာဖြစ်၏။

သို့သော် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ကာလေ့ကျင့်ထားမှုကြောင့် ဤအလုပ် သမားတပ်ဖွဲ့ကို ရွှေ့ပြောင်းရာတွင် အားလုံးပေါင်းလေးရက်သာကြာ၏။ ဂျပန်စစ်ကြီး အလုံးအရင်းနှင့်တက်လာလျှင် ဗိုလ်ချုပ်ဂရေဆီသည် မိမိ အမှတ် ၂၀ တပ်မအား အင်ဗာလွင်ပြင်ကိုအုပ်မိုးထားသော ရှန်နန်တောင် တန်းမှနေ၍ ခုခံရမည်ဟူသော အမှတ် ၄ တပ်မကြီးမှ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးစကွန်း ၏ အမိန့်မှာ မြေပုံပေါ်တွင်လိုက်နာရန်လွယ်သလောက် လက်တွေ့တွင် ခက်ခဲလှသည်။

စစ်တောင်းလမ်းပေါ်မှနေ၍ ချင်းတွင်းကို တပ်ရင်း ၂ ရင်းတို့ဖြင့် စောင့်ကြည့်နေသော အမှတ် ၈၀ တပ်မဟာသည် ပထမဦးဆုံးဆုတ်ခွာ လာပြီးနောက် ရှန်နန်တောင်ကြားလမ်း၏ အရှေ့ဘက်အဝတွင် တပ်စွဲ ကာ တစ်ချိန်တည်းတွင်ပင် ဇီဘုံတံတားကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်နေရ မည်သာဖြစ်သည်။ ဤတံတားကိုသာ ဂျပန်တို့ လာရောက်ဖောက်ခွဲပစ် က အမှတ် ၂၀ တပ်မ၏ ဆုတ်ခွာရေးအစီအစဉ်မှာ အလွန်ပင် အခက် အခဲတွေ့နိုင်စရာရှိသည်။

ဒုတိယဆုတ်ခွာရမည့်တပ်မှာဂျင်မီ၏ အမှတ် ၁၀၀ တပ်မဟာ ဖြစ်သည်။ ဤတပ်မဟာသည် ကဆော်ချောင်းတောင်ဘက်မှနေ၍ မိုးရဲ သို့ဆုတ်ရမည်။ ထိုမှတစ်ဖန် 'ကန်နောင်ပါး' သို့ထပ်၍ ဆုတ်ရဦးမည်။ ထို့နောက် ရှန်နန်တောင်တန်းသို့ ဆက်လက်ဆုတ်ခွာနေရာယူရမည်။

တတိယဆုတ်ခွာရမည့်တပ်မှာ အမှတ် ၁၄ နှင့် အမှတ် ၁၂ နယ်ခြားစောင့် တပ်ရင်းနှစ်ရင်းဖြစ်သည်။ ၁၄ တပ်ရင်းသည် မွန်ဘီလမ်း

ကြောင်းအတိုင်းဆုတ်လာကာ ချူခနုတွင်တပ်စွဲလျက် ၁၂ တပ်ရင်းသည် ယန်ဂိုပိုတီလမ်းအတိုင်းဆုတ်လာကာ သီတာတွင်နေရာယူထားရမည်။ စတုတ္ထနှင့် နောက်ဆုံးဆုတ်ခွာရမည့်တပ်မှာ ယုမြစ်မှနေ၍ ယုဝရွာအထိ တပ်ဖြန့်ထားသော အမှတ် ၃၂ တပ်မဟာဖြစ်သည်။ ဤတပ်မဟာသည် မိုးရဲသို့ဆုတ်လာပြီးနောက် အသင့်ပြင်ထားသော ခံကတုတ်နှင့် သံဆူးကြိုးဝိုင်းများတွင်တပ်ချလျက် မိုးရဲမှရိက္ခာပစ္စည်းများ အင်ဖာသို့ ပြောင်းရွှေ့နေသည်ကို ကာကွယ်ပေးရမည်။ ထို့နောက် မိုးရဲမှဆက်လက်ဆုတ်ခွာ၍ ရှမ်းနန်တောင်တန်းအနောက်ဘက်တွင် စစ်ကူတပ်အဖြစ်ရှိနေမည်။

ဂျပန်တို့၏ အမှတ် ၁၅ နှင့် အမှတ် ၃၁ တပ်မတို့သည် မတ်လ ၁၅ ရက်တွင် သောင်းထွတ်နှင့်ဟုမ္မလင်းမှ ချင်းတွင်းကိုဖြတ်၍ ကူးနိုင်ခဲ့၏။ ထိုအမှတ် ၁၅ တပ်မသည် ချင်းတွင်းမြစ်အား ဖြတ်ကျော်ခဲ့ကြသည်မှာ အံ့ဩဖွယ်၊ အတုယူဖွယ်ကောင်းလောက်အောင် ဂျပန်တို့ စွမ်းဆောင်နိုင်ခဲ့ကြသည်။

ကောင်းကင်မှတက်ကြည့်၍လည်း မမြင်နိုင်၊ မြေပြင်မှ လှမ်းကြည့်၍လည်း မမြင်ရသော နေဝင်ခါနီးအချိန်တွင် ရနိုင်သမျှသော လှေများကို အရှေ့ဘက်တစ်လျှောက်တွင် စုထားလိုက်သည်။ နေဝင်သွားသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် ထိုလှေများကို ၄ စင်းတစ်တွဲ၊ ၅ စင်းတစ်တွဲစီ ဖောင်ဖွဲ့၍ ထိုဖောင်များပေါ်တွင် နင်းကြမ်းခင်းသည်။ ထို့နောက် ဖောင်များကို ဘေးချင်းယှဉ်တွဲ၍ထားသည်။ မြစ်ပြင်ပြည့်မျှရပြီဟု ထင်သောအခါ အစွန်ဆုံးသောဖောင်ကို ရေစီးထဲသို့မျှောချလိုက်၏။

တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ပတ္တာဆက်သလိုဆက်ထားသော ဖောင်များသည် ရေစီးနှင့်မျောပါသွားပြီး မကြာမီပင် အနောက်ဘက်ကမ်းထိပ်သို့ အိခနဲသွားငြိကာ တံတားဖြစ်သွားတော့၏။ ဒီတံတားပေါ်မှ ရိက္ခာ၊ ခဲယမ်း၊ လက်နက်နှင့် အခြားပစ္စည်းများတင်ထားသော လားများ၊ မြင်းများနှင့်

လှည်းများသည် ချင်းတွင်းကို အခန့်သားဖြတ်ကျော်ကာ အင်ဖာဘက်သို့ ခရီးဆက်ကြတော့သည်။

ဂျပန်တို့သည် ဤနည်းဖြင့် ချင်းတွင်းကို တစ်ညလုံး ဖြတ်ကူးကြ ပြီးနောက် မိုးလင်းခါနီးသည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် အနောက်ဘက်ကမ်းဆီသို့ ဒုတ်ဒုတ်ထိအောင်ရောက်နေသော အစွန်ဆုံးဖောင်ကို မော်တော်နှင့် အထက်သို့လှန်၍ဆွဲသွားသည်။ ပတ္တာဆက်သလိုဆက်ထားသောဖောင် များသည် တစ်နွယ်ငင်တစ်စင်ပါဆိုသလို မော်တော်ဘုတ်နောက်မှ လိုက် ပါသွားကြသည်။ ထို့နောက် အရှေ့ဘက်ကမ်း ချောင်းကောင်းကောင်း နေရာသို့ရောက်သော် ဖောင်တံတားကို ပုံဖျက်၍ဝှက်ထားလိုက်ကြသည်။

နောက်တစ်နေ့ရောက်သောအခါ ဤနည်းအတိုင်းပင် ကျန်တပ် များကို ဖြတ်ကူးစေသည်။ ဤသို့ဖြင့် ဂျပန်တပ်ဖွဲ့ကြီးသည် မွဲတစ်ပေါက် မစွန်းဘဲ သဘာဝအတားအဆီးကြီးဖြစ်သော ချင်းတွင်းကို ဖြတ်ကျော် နိုင်ခဲ့ကြ၏။ ဂျပန်တို့က ဤသို့ အောင်ပွဲအဆင့်ဆင့်နှင့် အင်ဖာသိမ်းပိုက် ရေး၊ ဒေလီတွင် သူတို့၏ တက်နေဝန်းအလံစိုက်ထူရေး ကြိုးပမ်းနေကြ ချိန်တွင် အင်္ဂလိပ်တို့မှာမူ . . . ။

အမှတ် ၅ တပ်မမှာ အထူးပင် တိုက်ရည်ခိုက်ရည်တို့နှင့် ပြည့်ဝ သည့် အိန္ဒိယတပ်မကြီးဖြစ်သည်။ ရခိုင်စစ်မျက်နှာတွင် တောကြီးမျက် မည်းထဲ၌ ၆ လကြာမျှ သဲသဲမဲမဲတိုက်ခိုက်ခဲ့ရ၏။ တပ်မကိုဦးစီးသူ မိုလ်ချုပ်ဘရစ်မှာလည်း အပွဲပွဲနွဲ့နွဲ့သူဖြစ်သည်။

အင်ဖာတွင် ဂျပန်တို့က ထိုးစစ်ကြီးပြုလာသောကြောင့် သူတပ်မ သည် အမှတ် ၂၅ အိန္ဒိယတပ်မ ရခိုင်သို့ရောက်သည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် အင်ဖာသို့ ချက်ချင်းချီတက်ရမည့် အစီအစဉ်ရှိနေသည်ကိုလည်း သူသိရှိ ထားသည်။ ရခိုင်မှအင်ဖာသို့ရောက်သည်အထိ ကုန်းလမ်းခရီး၊ မီးရထား လမ်းခရီးဖြင့်သာ သူ၏တပ်မအား ခေါ်ဆောင်သွားရမည်ကို ကြိုတင်

တွက်ချက်ထားပြီးဖြစ်သည်။

ဗိုလ်ချုပ်ဘရစ်သည် မောင်တောနှင့် မလှမ်းမကမ်းတွင်ရှိသော သူ့ဌာနချုပ်ရှေ့တွင် ကုလားထိုင်တစ်လုံးချ၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော အခြေအနေအရပ်ရပ်ကို ဝေဖန်သုံးသပ်နေစဉ် အိန္ဒိယစစ်ဌာနချုပ်မှ အမိန့်တစ်ခု ရောက်ရှိလာသည်။ အင်ဖာအခြေအနေမှာအလွန်ဆိုးနေသဖြင့် ဘရစ်၏ အမှတ် ၅ တပ်မသည် လေကြောင်းဖြင့် အင်ဖာသို့ အမြန်ချီတက်လာရမည် ဟူသောအမိန့်ဖြစ်၏။ လေကြောင်းဖြင့်ချီတက်ရမည်ဆိုသဖြင့် စစ်သည်ရဲမက်များကိုသာမက အမြောက်များ၊ လားများနှင့် ဂျစ်ကားများပါ လေယာဉ်ဖြင့်တင်၍ ပြောင်းရွှေ့ရပေတော့သည်။

အမိန့်တွင် 'အခြေအနေ အလွန်ဆိုးနေသည်' ဟုပါရှိသဖြင့် ရခိုင်စစ်မျက်နှာမှ အင်ဖာစစ်မြေပြင်ပေါ်တွင် ခြေချမိလျှင်ချမိချင်း တိုက်ပွဲအတွင်းသို့ ချက်ချင်းဆင်းသွားနိုင်အောင် အစစအရာရာလည်း အသင့်ဖြစ်နေရန်လိုသည်။

လေယာဉ်ဖြင့်သယ်ယူ၍မဖြစ်နိုင်သော ပစ္စည်းပစ္စယများကိုမူ စောစောက စီစဉ်ထားသည့်အတိုင်း ကုန်းလမ်း၊ ရထားလမ်းဖြင့် သယ်ယူရပေတော့မည်။ ယခုအချိန်၌ အစားထိုးမည့် အမှတ် ၂၅ တပ်မမှ တပ်အချို့သည် ရခိုင်စစ်မျက်နှာသို့ရောက်ရှိနေပြီး ဗိုလ်ချုပ်ဘရစ်ထံမှတာဝန်များကို လွှဲယူအံ့ဆဲဆဲရှိနေသဖြင့် အင်ဖာသို့လေကြောင်းဖြင့်ချီတက်ရေး အစီအစဉ်မှာ တစ်ဝက်တစ်ပျက်လွယ်ကူနေသော်လည်း လေယာဉ်ထဲတွင် ကုန်အချိန်အဆကို စနစ်တကျထည့်သွင်းရေးမှာ အခက်အခဲပြဿနာဖြစ်လာတော့သည်။

အေးချမ်းသောကာလ၌ သေးငယ်သောတပ်ဖွဲ့ကလေးတစ်ခုအား လေကြောင်းဖြင့် သယ်ယူပြောင်းရွှေ့ရာတွင်ပင် ပြင်ဆင်မှုများစွာ ပြုလုပ်နေရရာ ယခုကဲ့သို့ တပ်မတစ်ခုအား အပူတပြင်းရွှေ့ပြောင်းရမည်ဆို

သောအခါ ပြဿနာအမျိုးမျိုးတွေ့ရတော့၏။ လေယာဉ်တစ်စင်းတွင် တင်နိုင်သည့်ကုန်အလေး ချိန်၊ ကုန်ပစ္စည်းအမျိုးအစား၊ ထည့်သွင်းနည်း စနစ်၊ မည်သည့်အချိန်တွင် မည်သည့်လေယာဉ်ကွင်း၌ရပ်နားမည် ဟု သောအချိန်ဇယား စသည်တို့ကို သေချာစွာနားလည်ကျွမ်းကျင်ရန် အတွက် ရဲဘော်များကို သီတင်းတစ်ပတ်ခန့်မျှ သင်တန်းတက်ခိုင်းရမလို ဖြစ်နေ၏။

သည်ကြားထဲတွင် လေကြောင်းဖြင့်ချီတက်ရန်အတွက် မည်သည့် လေယာဉ်အမျိုးအစားကို စင်းရေမည်မျှရနိုင်မည်ဟု ကြိုတင်သိရှိမထားရ သောကြောင့်လည်း ပြောင်းရွှေ့ရေးမှာ စိစဉ်တွက်ချက်ရန် ခက်ခဲလာ သည်။ ထိုအထဲတွင် ဌာနချုပ် အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့နှင့် အမှုထမ်းများ မှာ လေကြောင်းဖြင့်ပြောင်းရွှေ့ချီတက်ရေးကို တစ်ခါမျှ မကြုံဖူးကြသော ကြောင့် ပို၍ခက်လာပြန်သည်။ တစ်ဖန် အနီးဆုံးလေယာဉ်ကွင်းဖြစ်သော “ဒိုဟာဇာရီ”မှာ မြောက်ဘက်မိုင် ၁၀၀ ခန့်တွင်ရှိပြီး ဒိုဟာဇာရီသို့ သွားသည့်လမ်းတွင် ချောင်းကို နှစ်ကြိမ်မျှဖြတ်နေရသဖြင့် လေယာဉ်ကွင်း သို့သွားရမည့်ခရီးကပင် အတော်ဖင့်နွဲ့စေပြန်၏။ လမ်းမှာ မည်မျှဖုန်ထူ သနည်းဆိုလျှင် တစ်ရက်တွင်ကူလီရာပေါင်းများစွာငှား၍ ဖုန်မထအောင် ရေဖျန်းပေးနေသည်ကပင် လမ်း၏သရုပ်ကို သက်သေထုတ်ပြနေသည်။

ဒိုဟာဇာရီလေယာဉ်ကွင်းနှင့် အင်ဖာမှာ လေကြောင်းခရီးအားဖြင့် မိုင် ၂၅၀ ကျော်ကလေးသာရှိသည်။ ထိုမိုင် ၂၅၀ အတွက် တွက်ချက် လိုက်၊ စိစဉ်လိုက်လုပ်နေရသည့်ဒုက္ခမှာ မသက်သာလှပေ။ သို့သော် တွက်ချင်တိုင်းတွက်နေ၍ မဖြစ်တော့။ “တပ်မဟာတစ်ခုကို အမြန်ဆုံးပို့ ပေးပါ”ဟု အမိန့်ထပ်ရောက်လာသည့်အတွက် ဖြစ်သလိုစိစဉ်ရတော့ သည်။ လေယာဉ်များသည် ရန်သူတို့သိမ်းပိုက်ထားသော နယ်မြေအချို့ ကို ဖြတ်၍ပျံသန်းရမည်ဖြစ်ပြီး ရန်သူတို့ကလေယာဉ်များ မရောက်ရှိနိုင်